RAPORT DE ACTIVITATE

RNP – ROMSILVA ADMINISTRAŢIA PARCULUI NAŢIONAL DEFILEUL JIULUI R.A.

2023

1. Date de identificare a administratorului / custodelui şi ariei naturale protejate: denumirea ariei naturale protejate, contractul de administrare / convenţia de custodie nr. / data, perioada de raportare

Regia Națională a Pădurilor ROMSILVA - Administrația Parcului Național Defileul Jiului R.A. (RNP APNDJ) are sediul social în Târgu Jiu, județul Gorj, str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, Nr. 3, email: defileuljiului@gmail.com, www.defileuljiului.ro, este înregistrată la Registrul Comerțului cu nr. J18/326/2009, cod unic de înregistrare fiscală RO 25680395, iar sediul secundar / sediul de corespondență în localitatea Bumbești-Jiu, str. Zorilor, nr. 6, Jud. Gorj, tel. / fax. 0353.40.23.54 și este operator de date cu caracter personal autorizat.

Parcul Național Defileul Jiului (PNDJ) a fost înființat prin Hotărârea de Guvern nr. 1581 / 08.12.2005 și este administrat în baza Contractului de administrare nr. 48 / DCP / 13.04.2017 și 530 / MȘ / 13.04.2017, prin care RNP ROMSILVA asigură administrarea ariilor naturale protejate Parcul Național Defileul Jiului, situl Natura 2000 ROSCI0063 Defileul Jiului, Sfinxul Lainicilor şi Stâncile Rafaila, prin unitatea sa RNP ROMSILVA – Administrația Parcului Național Defileul Jiului R.A.
Perioada de raportare : 01.01.2023-31.12.2023.

2. Enumerarea obiectivelor de conservare care au stat la baza înfiinţării ariei naturale protejate

Parcul Național Defileul Jiului (PNDJ) / ROSCI0063 Defileul Jiului are suprafața totală de 11.127 ha respectiv 10927 ha SCI-ul. Descrierea narativă a limitelor parcului național este stabilită prin actul normativ de înființare, respectiv Hotărârea de Guvern nr. 1581 / 08.12.2005. Ulterior în anul 2007 prin Ordinul Ministrului nr. 1964/2007 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România cu modificările și completările ulterioare, aproximativ toată suprafața parcului național este declarată și sit de importanță comunitară (SCI) - ROSCI0063 Defileul Jiului (10.927,10 ha), desfăşurat pe teritoriul județelor Gorj și Hunedoara, având drept scop protecția și menținerea stării favorabile de conservare a elementelor de interes conservativ de interes comunitar (specii și habitate).

Din punct de vedere administrativ, teritoriul ariei protejate se întinde pe raza următoarelor localități : Bumbești-Jiu, Schela (județul Gorj), Vulcan, Aninoasa și Petroșani (județul Hunedoara), fiind străbătut de la sud la nord de drumul național (DN-66) Filiași –Deva și de calea ferată Bumbești-Jiu – Petroșani. Prima recunoaștere oficială a importanței capitalului natural local ce impune conservarea acestuia, datează încă din anul 1990.

1. Aria naturala protejată de interes naţional - Parcul Naţional Defileul Jiului (RONPA0093)

Începând cu anul 2005, Statul Român recunoaște și declară această zonă cu relief ”frământat”, greu accesibilă, puțin cunoscută și aproape deloc cercetată –PARC NAȚIONAL, corespunzând categoriei a II a IUCN.

Obiectivele generale (OG) ale parcului naţional sunt:

- protecţia şi conservarea eşantioanelor repreyentative pentru spaţiul biogeografic naţional;
- menţinerea cadrului fizico-geografic în stare naturală;
- protecţia ecosistemelor şi menţinerea proceselor naturale;
- conservarae resurselor genetice şi a biodiversităţii în condiţii de stabilitate ecologică;

Obiectivele specifice (OS) de conservare stabilite prin studiul de fundamentare al Parcului Naţional Defileul Jiului:

OS1. Menținerea / îmbunătățirea stării de conservare a celor 19 specii de mamifere de interes național: **Ursus arctos, Lynx lynx, *Canis lupus, Lutra lutra, Barbastella barbastellus, Myotis myotis, Myotis blythii, Miniopterus schreibersii, Rhinolophus ferrumequinum, Muscardinus avellanarius, Myoxus glis, Dryomys nitedula, Martes martes, Felis silvestris, Cervus elaphus, Capreolus capreolus, Rupicapra rupicapra, Lepus europaeus, Sus scrofa*.

OS2. Menținerea / îmbunătățirea stării de conservare a celor 114 specii de păsări de interes național printre care: *Ardea alba* (*Egretta*), *Aquila chrysaetos, Aquila pomarina, Aquila clanga, Buteo buteo, Falco peregrinus, Falco tinnunculus, Strix uralensis, Bubo bubo, Apus apus, Caprimulgus europaeus, Dendrocopos major*; *Dendrocopos medius, Dryocopus martius, Picus canus, Motacilla alba, Motacilla cinerea, Lanius collurio, Corvus corax, Garrulus glandarius, Cinclus cinclus, Troglodytes troglodytes, Regulus regulus, Luscinia luscinia, Parus ater*; *Parus caeruleus, Parus major, Parus montanus, Parus palustris, Certhia familiaris, Sitta europaea, Pyrrhula pyrrhula, Fringilla coelebs, Carduelis chloris, Carduelis spinus.*

OS3. Menținerea / îmbunătățirea stării de conservare a celor 23 de specii de amfibieni şi reptile (11 specii de amfibieni şi 12 specii de reptile) printre care: *Podarcis muralis, Lacerta viridis, Lacerta agilis, Lacerta* (*Zootoca*) *vivipara, Zooteca* (*Darvskia*) *praticola, Anguis fragilis (colchica), Natrix natrix, Natrix tesselata, Elaphe* (*Zamenis*) *longissima* (*longissimus*), *Coronella austriaca, Vipera berus, Vipera ammodytes ammodytes, Salamandra salamandra, Triturus (Lissotriton) vulgaris, Hyla arborea, Bufo bufo, Rana (Pelophylax) ridibunda, Rana (Pelophylax) esculenta, Rana dalmatina, Rana temporaria,* etc.

OS4.Menținerea / îmbunătățirea stării de conservare a celor 3 specii ihtiofaunistice: *Gobio* (*Romanogobio*) *uranoscopus, Thymallus thymallus, Barbus meridionalis* (*balcanicus).*

OS5.Menținerea / îmbunătățirea stării de conservare a celor 9 specii de nevertebrate de interes naţional: *Osmoderma eremita* (*Complex*), *Rosalia alpina, Cerambyx cerdo, Cucujus cinnaberinus, Callimorpha (Euplagia, Panaxia) quadripunctaria , Rhysodes sulcatus, Lucanus cervus, Morimus funereus* (*asper funereus*), *Euscorpius carpathicus.*

OS6. Menținerea / îmbunătățirea stării de conservare a celor 65 de specii de floră de interes naţional printre care: *Aconitum moldavicum, Campanula serrata, Dentaria glandulosa, Dianthus henteri, Dianthus spiculifolius, Dianthus tenuifolius, Edraianthus graminifolius, Festuca pachyphylla, Genista tinctoria, Hepatica transsilvanica, Linum uninerve, Sorbus dacica, Symphytum cordatum, Thymus comosus, Thymus pulcherrimus, Trisetum macrotrichum, Galanthus nivalis* etc.

OS7.Menținerea / îmbunătățirea stării de conservare celor 14 tipuri de pădure, ce au corespondenţă cu habitatele de interes comunitar.

OS8.Menținerea / îmbunătățirea stării de conservare celor 4 ecositeme de pe suprafaţa parcului naţional dintre care: aproximativ 9.335 ha ecosistem de pădure, 1.190 ha ecositem de pajişte, 67 ha ecosistem de stâncărie şi ecosistemul acvatic reprezentant de râului Jiu şi afluenţii acestuia.

OS9.Conservarea celor 3065,36 ha de păduri cvasivirgine identificate în aria naturală protejată şi incluse în anul 2021 în ”Catalogul Național al pădurilor virgine și cvasivirgine din România”.

OS10.Conservarea peisajului, a „operelor naturale” precum „*stâncile, abrupturile, cheile râului Polatiştea*,” Bratcu, Jiul *”cu meandrele şi insuliţele aferente, pârâiele nealterate, grotele, lizierele, pădurile de fag balcanic cu carpen şi tei şi elemente termofile aflate sub influenţa climatului submediteraneean, cu habitate caracteristice şi o floră şi faună bogată, prea puţin cunoscute şi aproape deloc cercetate. Vestigiile antice, precum castrul roman din Bumbeşti, vechiul drum roman de la Drobeta spre Sarmisegetuza prin Pasul Vulcan... dar şi medievale, precum ruinele Mănăstirii Vişina, Mănăstirea Lainici și schiturile acesteia reprezintă un patrimoniu cultural care întregeşte fascinantul patrimoniu natural local*” (Stoiculescu, 2004, Op. cit., pag. 18.).

OS11.Conservarea elementelor naturale cu valoare deosebită sub aspect hidrologic: Rețeaua hidrografică formată din sectorul de circa 30 de km al râului Jiului, ce străbate de la nord, la sud aria naturală protejată și definește microclimatul zonei, respectiv principalii afluenți ai acestuia: Polatiște, Strâmbuța, Dumitra, Chitu și Bratcu.

Notă: Având în vedere ca situl Natura2000, ROSCI0063 Defileul Jiului se suprapune în totalitate peste Parcul Naţionale Defielul Jiului şi că unele specii de faună, floră şi habitate sunt comune celor două arii naturale protejate, parametrii ce definesc starea de conservare favorabilă pentru aceste specii/habitate sunt cele stabilite prin *Nota privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0063 Defileul Jiului, Nr. 13421 / CA / 11.09.2020 a Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor* şi redate mai jos ca obiective specifice de conservare ale sitului ROSCI0063 Defielul Jiului.

2. Situl de importanță comunitară ROSCI0063 Defileul Jiului

Obiectivul general (OG) al sitului de importanţă comunitară (SCI) ROSCI0063 Defileul Jiului este menţinerea stării de conservare favorabilă şi/sau readucerea, după caz, la o stare de conservarea favorabilă a speciilor şi/ sau habitatelor pentru care a fost desemnat situl, prevevăzute în anexa II şi/sau anexa I la Directiva Habitate.

Obiectivele specifice (OS) de conservare ale sitului Natura 2000 ROSCI0063 Defileul Jiului, pentru speciile de floră, faună şi habitatele pentru care a fost desemnat au fost stabilite prin *Nota privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0063 Defileul Jiului, Nr. 13421 / CA / 11.09.2020 a Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor.*

OS1. Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a habitatului 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea montană, definită de următorii parametri:

- Suprafaţa habitatului : minim 19 ha;
- acoperirea cu specii de arbori caracteristici (specii edificatoare) : minim 70% /1000mp;
- numărul speciilor edificatoare în stratul ierbos: minim 3 specii/1000mp;
- prezenţa speciilor invazive/alohtone: maxim 10%/1000mp;
- volumul de lemn mort pe sol sau pe picior cu diametru mai mare de 35cm: minim 10mc/ha.

OS2.Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a habitatului **91Y0 Păduri dacice de stejar si carpen** definită de următorii parametri:

- suprafaţa habitatului : minim 62 ha;
- acoperirea cu specii de arbori caracteristici (specii edificatoare) : minim 70% /1000mp;
- numărul speciilor edificatoare în stratul ierbos: minim 3 specii/1000mp;
- prezenţa speciilor invazive/alohtone: maxim 20%/1000mp;
- volumul de lemn mort pe sol sau pe picior cu diametru mai mare de 35cm: minim 10mc/ha.

OS3.Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a habitatului **91V0 Păduri dacice de fag** definită de următorii parametri:

- suprafaţa habitatului : minim 4152 ha;
- acoperirea cu specii de arbori caracteristici (specii edificatoare) : minim 70% /1000mp;
- numărul speciilor edificatoare în stratul ierbos: minim 3 specii/1000mp;
- prezenţa speciilor invazive/alohtone: maxim 20%/1000mp;
- volumul de lemn mort pe sol sau pe picior cu diametru mai mare de 35cm: minim 10mc/ha.

OS4.Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a habitatului 91L0 Păduri ilirice de stejar cu carpen,
definită de următorii parametri:

- suprafaţa habitatului : minim 109 ha (conform formularului standard);
- acoperirea cu specii de arbori caracteristici (specii edificatoare) : minim 70% /1000mp;
- numărul speciilor edificatoare în stratul ierbos: minim 3 specii/1000mp;
- prezenţa speciilor invazive/alohtone: maxim 20%/1000mp;
- volumul de lemn mort pe sol sau pe picior cu diametru mai mare de 35cm: minim 10mc/ha.

OS5.Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a habitatului 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* şi *Fraxinus excelsior,* definiă de următorii parametri:

- suprafaţa habitatului : minim 58 ha;
- acoperirea cu specii de arbori caracteristici (specii edificatoare) : minim 70% /1000mp;
- numărul speciilor edificatoare în stratul ierbos: minim 3 specii/1000mp;
- prezenţa speciilor invazive/alohtone: maxim 20%/1000mp;
- volumul de lemn mort pe sol sau pe picior cu diametru mai mare de 35cm: minim 10mc/ha.

OS6.Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a habitatului 9180* Păduri din *Tilio-Acerion* pe versanţi abrupţi, grohotişuri şi ravene , definită de următorii parametri:

- suprafaţa habitatului : minim 135 ha;
- acoperirea cu specii de arbori caracteristici (specii edificatoare) : minim 70% /1000mp;
- numărul speciilor edificatoare în stratul ierbos: minim 3 specii/1000mp;
- prezenţa speciilor invazive/alohtone: maxim 5%/1000mp;
- volumul de lemn mort pe sol sau pe picior cu diametru mai mare de 35cm: minim 10mc/ha.

OS7.Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a habitatului 9170 Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*, definită de următorii parametri:

- suprafaţa habitatului : minim 109 ha (conform fornularului N2000);
- acoperirea cu specii de arbori caracteristici (specii edificatoare) : minim 70% /1000mp;
- numărul speciilor edificatoare în stratul ierbos: minim 3 specii/1000mp;
- prezenţa speciilor invazive/alohtone: maxim 5%/1000mp;
- volumul de lemn mort pe sol sau pe picior cu diametru mai mare de 35cm: minim 10mc/ha.

OS8.Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a habitatului 9150 Păduri medio-europene de fag din *Cephalanthero-Fagion*, definită de următorii parametri:

- suprafaţa habitatului : minim 11 ha;
- acoperirea cu specii de arbori caracteristici (specii edificatoare) : minim 70% /1000mp;
- numărul speciilor edificatoare în stratul ierbos: minim 3 specii/1000mp;
- prezenţa speciilor invazive/alohtone: maxim 5%/1000mp;
- volumul de lemn mort pe sol sau pe picior cu diametru mai mare de 35cm: minim 10mc/ha.

OS9.Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a habitatului 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*, definită de următorii parametri:

- suprafaţa habitatului : minim 318 ha;
- acoperirea cu specii de arbori caracteristici (specii edificatoare) : minim 70% /1000mp;
- numărul speciilor edificatoare în stratul ierbos: minim 3 specii/1000mp;
- prezenţa speciilor invazive/alohtone: maxim 20%/1000mp;
- volumul de lemn mort pe sol sau pe picior cu diametru mai mare de 35cm: minim 10mc/ha.

OS10.Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a habitatului 9110 Păduri de fag de tip *Luzulo-Fagetum*, definită de următorii parametri:

- suprafaţa habitatului : minim 3584 ha;
- acoperirea cu specii de arbori caracteristici (specii edificatoare) : minim 70% /1000mp;
- numărul speciilor edificatoare în stratul ierbos: minim 3 specii/1000mp;
- prezenţa speciilor invazive/alohtone: maxim 5%/1000mp;
- volumul de lemn mort pe sol sau pe picior cu diametru mai mare de 35cm: minim 10mc/ha.

OS11.Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a habitatului 8220 Versanţi stâncoşi cu vegetaţie chasmofitică pe roci silicioase, definită de următorii parametri:

- suprafaţa habitatului : minim 110 ha;

- abundenţa-dominanţa speciilor edificatoare : minim 35% /25mp;
- bogăţia specifică a speciilor: minim 5 specii/25mp;
- suprafaţa de sol erodat/neacoperit: minim 70%/25mp.

OS12.Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a habitatului 7220* Izvoare petrifiante cu formare de travertin, definită de următorii parametri:

- suprafaţa habitatului : minim 1 ha;
- abundenţa-dominanţa speciilor edificatoare : minim 30% /25mp;
- număr specii edificatoare/caracteristice: minim 5 specii/25mp;
- abundenţa speciilor invazive/ruderale/nitrofile: absente
- abundenţa stratului de briofite:minim 80%/25mp
- gradul de aciditate al solului: minim 6,8pH

OS13.Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a habitatului 6430 Comunităţi de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor până în etajele montan şi alpin, definită de următorii parametri:

- suprafaţa habitatului : minim 109 ha (conform formularului N2000);
- abundenţa-dominanţa speciilor edificatoare : minim 35% /25mp;
- abundenţa speciilor invazive/colonialiste: maxim 5%/25mp
- suprafaţa de sol erodat/neacoperit de vegetaţie: maxim 10% din suprafaţa habitatului
- înălţimea vegetaţiei: maxim 150cm

OS14.Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a habitatului 6410 Pajişti cu *Molinia* pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase, definită de următorii parametri:

- suprafaţa habitatului : minim 1 ha;
- abundenţa-dominanţa speciilor edificatoare : minim 35% /25mp;
- abundenţa speciilor invazive/colonialiste: maxim 5%/25mp
- suprafaţa de sol erodat/neacoperit de vegetaţie: maxim 5% din suprafaţa habitatului
- înălţimea vegetaţiei: minim 35cm

OS15.Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a habitatului 6190 Pajişti panonice de stâncării
, definită de următorii parametri:

- suprafaţa habitatului : minim 19 ha;
- abundenţa speciilor edificatoare : minim 35% /25mp;
- număr specii edificatoare/caracteristice: minim 3 specii/25mp;
- gradul de acoperire cu tufărişuri: maxim 15%/25mp
- abundenţa speciilor invazive/colonialiste: maxim 5%/25mp
- suprafaţa de sol erodat/neacoperit de vegetaţie: maxim 35% /25mp
- înălţimea vegetaţiei: minim 20cm

OS16.Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a habitatului 40A0* Tufărişuri subcontinentale peri-panonice , definită de următorii parametri:

- suprafaţa habitatului : minim 3 ha;
- abundenţa speciilor edificatoare : minim 35% /25mp;
- număr specii edificatoare/caracteristice: minim 3 specii/25mp;
- gradul de acoperire cu tufărişuri: maxim 15%/25mp
- abundenţa speciilor invazive/colonialiste: maxim 5%/25mp
- suprafaţa de sol erodat/neacoperit de vegetaţie: maxim 5% /25mp
- înălţimea vegetaţiei: minim 100cm

OS17.Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a habitatului 4060 Tufărişuri alpine şi boreale
, definită de următorii parametri:

- suprafaţa habitatului : minim 552 ha;
- abundenţa speciilor edificatoare : minim 35% /25mp;
- număr specii edificatoare/caracteristice: minim 5 specii/25mp;
- abundenţa speciilor invazive/colonialiste: maxim 5%/25mp
- suprafaţa de sol erodat/neacoperit de vegetaţie: maxim 10% /25mp

OS18.Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a habitatelor 3220 Vegetație herbacee de pe malurile râurilor montane, 3230 Vegetație lemnoasă cu *Myricaria germanica* de-a lungul râurilor montane
3240 Vegetatie lemnoasă cu *Salix elaeagnos* de-a lungul râurilor montane , definită de următorii parametri:

- suprafaţa habitatului : 109 ha pentru fiecare din cele 3 habitate (conform formular N2000);
- abundenţa speciilor edificatoare : minim 35% /25mp;
- număr specii edificatoare/caracteristice: 3240 şi 3230-minim 3 specii/25mp; 3220-minim 5 specii/25mp
- gradul de acoperire cu tufărişuri: maxim 1%/25mp (doar în cayul habitatelor 3230, 3220)
- abundenţa speciilor invazive/ruderale/nitrofile: maxim 20%/25mp (3240), maxim 5%/25mp (3230), maxim 10%/25mp.
- suprafaţa de sol erodat/neacoperit de vegetaţie: maxim 40% /25mp(3220,3240), maxim 60%/25mp,
- înălţimea vegetaţiei: minim 50cm (3230,3220), minim 200cm (3240).

OS19.Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a speciilor de chiroptere (*Miniopterus schreibersii, Myotis blythii, Myotis myotis, Rhinolophus ferrumequinum, Barbastella barbastellus, Rhinolophus hipposideros)* din ROSCI0063 Defileul Jiului, definită de următorii parametri:

- mărimea populaţiei: minim 200 de indivizi (i)*Barbastella barbastellus,* minim 75i *Miniopterus schreibersii,* minim 65i *Myotis blythii,* minim 65i *Myotis myotis,* minim 75i *Rhinolophus ferrumequinum,* minim 75i *Rhinolophus hipposideros).*
- distribuţia speciei în aria protejată: parametru nedefinit în notă pentru toate cele 6 specii
- distribuţia speciei în sistemul de caroiaj european ETRS89 de 1km^2: parametru nedefinit în notă pentru *Myotis blythii* şi *Myotis myotis.*
- suprafaţa habitatului speciei: parametru nedefinit în notă pentru toate cele 6 specii
- habitat de reproducere, hibernare şi adăpost: cel puţin un adăpost care acţionează ca şi colonie de vară în cazul speciei *Miniopterus schreibersii.*
- suprafaţa habitatului de hrănire-teren cu vegetaţie naturală, pajişti, tufărişuri şi arbori: parametru nedefinit în notă pentru specia *Miniopterus schreibersii.*
- arbori maturi cu scorburi/găuri: minim 5 - 7 arbori/ha în cazul speciilor *Barbastella barbastellus, Myotis blythii* şi *Myotis myotis.*
- lungimea vegetaţiei lineare care leagă pădurile cu zonele de hrănire: minim 500m/km^2:
- adăposturi/colonii de reproducere/hibernare cu parametru optim (temperatură şi umiditate): parametru nedefinit în notă pentru *Rhinolophus ferrumequinum şi Rhinolophus hipposideros.*
- volum lemn mort: minim 10mc/ha pentru specia *Barbastella barbastellus*

OS20. Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a speciilor de carnivore mari (*Lynx lynx, Canis lupus, Ursus arctos)* din ROSCI0063 Defileul Jiului, definită de următorii parametri:

- mărimea populaţiei: 3i ai speciei *Canis lupus,* minim 2i ai speciei *Lynx lynx* şi minim 16i ai speciei *Ursus arctos* pe suprafaţa sci-ului.
- Suprafaţa habitatului: minim 9903 ha,
- Unităţi de reproducere, în cazul speciei *Ursus arctos:* parametru nedefinit în notă
- Trendul populaţional: stabil sau în creştere, în cazul celor 3 specii
- Tendinţa distribuţiei speciei: stabilă sau în creştere, în cazul celor 3 specii
- Tendinţa gradului de fragmentare a habitatului speciei: stabilă sau descrescătoare
- Densitatea populaţiei de specii pradă: 3 cerbi sau 4-5 mistreţi sau 7-10 căprioare/km^2
- Proporţia şi suprafaţa pădurilor: minim 35% din suprafaţa ariei naturale protejată
- Proporţia suprafeţelor cu arbori tineri şi pajişti cu ierburi înalte pentru adăpost şi reproducere în fondul forestier, pentru *Ursus arctos*: parametru nedefinit în notă;
- Suprafeţele păşunilor cu arbori, cu exemplare solitare de *Pyrus, Quercus, Malus, Fagus, Prunus* pentru *Ursus arctos:* parametru nedefinit în notă.

OS21. Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a speciei *Lutra lutra* din ROSCI0063 Defileul Jiului, definită de următorii parametri:

- Mărimea populaţiei: minim 12i adulţi;
- Suprafaţa habitatului potențial în sit / lungime de râu cu prezența speciei: minim 277 ha;
- Lungimea vegetaţiei ripariene cu o lățime medie de cel puțin 3 m pe ambele maluri ale cursului de apă în fiecare secțiune de 500 m: parametru nedefinit în notă;

- Gradul de fragmentare: parametru nedefinit în notă;
- Calitatea apei pe baza indicatorilor fizico-chimici (regimul de oxigen, nutrienți, salinitate, metale, micro-poluanți organici și inorganici) în aria de răspândire: minim clasa de calitate 2 pentru toţi indicatorii;
- Calitatea apei pe baza indicatorilor ecologici (macronevertebrate, fitobentos, fitoplancton) în aria de răspândire: minim clasa de calitate 2 pentru toţi indicatorii.

OS21. Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a speciilor de amfibieni (*Bombina variegata, Triturus cristatus)* din ROSCI0063 Defileul Jiului, definită de următorii parametri:

- Mărime populație: 3500 de indivizi (*Bombina variegata*); 175i (*Triturus cristatus*);
- Suprafaţa habitat potenţial: parametru nedefinit în notă;
- Distribuția speciei în sistemul de caroiaj european ETRS89 cu dimensiuni variabile în funcție de mărimea sitului (spre exemplu 1 km^2): parametru nedefinit în notă;
- Densitatea și număr total de habitate de reproducere unde specia se reproduce în mod regulat (larvele ajung stadiul de metamorfoză) în arealul de distribuție a speciei în sit: minim 2 habitate/km, 4 habitate/km^2 pentru *Bombina variegata* şi parametru nedefinit în notă pentru *Triturus cristatus*;
- Prezența habitatelor terestre cu vegetație naturală în jurul habitatelor de reproducere într-o rază de 500 m față de acestea: minim 75% din acoperirea suprafeţei.

OS22. Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a speciilor de peşti (*Barbus meridionalis* (*balcanicus*), *Cottus gobio* (*gobio all others*), *Sabanejewia aurata* (*balcanica*), *Gobio* (*Romanogobio*) *uranoscopus)* din ROSCI0063 Defileul Jiului, definită de următorii parametri:

- Mărime populație: pentru toate cele 4 specii parametru nedefinit în notă;
- Suprafaţa habitatului speciei: minim 277ha (aceeaşi valoare pentru toate cele 4 specii);
- Structura pe clase de vârstă a populației: minim 3 clase de vârstă pentru *Cottus gobio* (*gobio all others*) şi *Gobio* (*Romanogobio*) *uranoscopus;*
- Lungime vegetație ripariană arboricolă pe ambele maluri ale apei: parametru nedefinit în notă;
- Gradul de fragmentare : parametru nedefinit în notă;
- Albia naturală cu o structură complexă (naturală) / Număr de meandre: parametru nedefinit în notă
- Calitatea apei pe baza indicatorilor fizico-chimici (regimul de oxigen, nutrienți, salinitate, metale, micro-poluanți organici și inorganici): minim clasa de calitate 2 pentru toţi indicatorii;
- Calitatea apei pe baza indicatorilor ecologici (macronevertebrate, fitobentos, fitoplancton): minim clasa de calitate 2 pentru toţi indicatorii;
- Specii de pești invazive: absenţă.

OS23. Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a speciei *Austropotamobius torrentium* din ROSCI0063 Defileul Jiului, definită de următorii parametri:

- Mărimea populație: minim 30i;
- Suprafaţa specifică habitatului speciei: minim 277ha;
- Suprafață vegetație malurilor: parametru nedefinit în notă;

- Lungime vegetație ripariană arboricolă pe ambele maluri ale apei: parametru nedefinit în notă;
- Gradul de fragmentare: parametru nedefinit în notă;
- Albia naturală cu o structură complexă (naturală) / Număr de meandre: parametru nedefinit în notă;
- Calitatea apei pe baza indicatorilor fizico-chimici (regimul de oxigen, nutrienți, salinitate, metale, micro-poluanți organici și inorganici): minim clasa de calitate 2 pentru toţi indicatorii;
- Calitatea apei pe baza indicatorilor ecologici (macronevertebrate, fitobentos, fitoplancton): minim clasa de calitate 2 pentru toţi indicatorii.

OS24. Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a speciilor de nevertebrate (*Cerambyx cerdo Cucujus cinnaberinus, Lucanus cervus, Morimus funereus* (*asper funereus*), *Osmoderma eremita* (*Complex*), *Rosalia alpina)* din ROSCI0063 Defileul Jiului, definită de următorii parametri:

- Mărime populație: minim 1500i de *Cerambyx cerdo*, 300i *Cucujus cinnaberinus, minim 4500i Lucanus cervus, minim 4500i Morimus funereus* (*asper funereus*), minim 750i *Osmoderma eremita* (*Complex*), minim 2500i *Rosalia alpina;*
- Mărime habitat: minim 280 ha pentru *Cerambyx cerdo şi Lucanus cervus, minim 9903 ha pentru Cucujus cinnaberinus, minim 9535 ha pentru Morimus funereus* (*asper funereus*), minim 609 ha pentru *Osmoderma eremita* (*Complex*), minim 8084 ha pentru *Rosalia alpina;*
- Număr de arbori colonizați: minim 3 arbori/ha;
- Arbori bătrâni în trupuri de pădure: minim 3-5 arbori/ha;
- Arbori de foioase mai bătrâni de 130-150 de ani, în afara pădurilor, în arealul potențial de distribuție a speciei: parametru nedefinit în notă;
- Volum lemn mort: minim 10mc/ha (3-5 escari/ha).

OS25. Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a speciei *Campanula serrata*, din ROSCI0063 Defileul Jiului, definită de următorii parametri:

- Mărimea populației: minim 750i
- Suprafața habitat: parametru nedefinit în notă;
- Numărul speciilor edificatoare/caracteristice în habitatele cu care specia este asociată: minim 25%/25mp;
- Suprafața de sol erodat/neacoperit: maxim 5%/25mp;

OS26. Menţinerea sau îmbunătăţirea stării de conservare a speciei *Tozzia carpathica*, din ROSCI0063 Defileul Jiului, definită de următorii parametri:

- Mărimea populației: parametru nedefinit în notă;
- Suprafața habitat: parametru nedefinit în notă;
- Numărul speciilor edificatoare/caracteristice în habitatele cu care specia este asociată: minim 35%/25mp;
- Suprafața de sol erodat/neacoperit: maxim 5%/25mp;

3. Rezervaţii naturale:

Obiectivele generale (OG) în cazul celor două rezervaţii naturale sunt protecţia şi conservarea unor elemente geologice din zonă.

3.1 Rezervaţia naturală Stâncile Rafaila (cod.2455) - rezervaţie geologică, reprezentate de cele două blocuri de mari dimensiuni de șisturi cu cloritoid, alcătuite dintr-o gamă largă de roci metamorfozate slab, gresii microconglomeratice pirifilit, serucit și muscovite; are ca obiectiv specific (OS) conservarea elementelor geologice naturale, definită prin următorii parametrii:

- Suprafaţa rezervaţiei: minim 1ha;
- Intervenţii antropice asupra elementelor geologie: fără intereveņţie

3.2 Rezervaţia naturală Sfinxul Lainicilor (cod. 2427) are ca obiectiv specific (OS) conservarea elementului natural cu valoare peisagistică reprezentat în cazul de față de formațiunea geologică cu aspect de sfinx, format prin modelarea unei stânci de către factorii climatici de mediu (îngheț/ dezgheț/ precipitații/ vânt).

- Suprafaţa rezervaţiei: minim 1ha;
- Intervenţii antropice asupra elementelor geologie: fără intereveņţie

3. Presiuni antropice şi naturale exercitate asupra ariei naturale protejate

Activităţile cu potențial impact respectiv presiunile și amenințările asupra speciilor și habitatelor de interes conservativ din Parcul Național Defileul Jiului și situl Natura 2000 ROSCI0063 Defileul Jiului au fost stabilite prin studiile/evaluările/monitorizările realizate de administraţie prin activităţile de teren. Acestea sunt prezentate în Planul de management integrat al Parcului Național Defileul Jiului, al sitului Natura 2000 ROSCI0063 Defileul Jiului și al ariilor naturale protejate din arealul acestora.

Conform Ghidului de elaborare a planului de management ale ariilor naturale protejate aprobat prin Ordinul Ministrului Mediului nr. 304/2018 privind aprobarea Ghidului de elaborare a planurilor de management ale ariilor naturale protejate ”presiunea (P)” este definită ca activitate cu potențial impact negativ asupra stării de conservare a speciilor sau tipurilor de habitate de interes conservativ, care se desfășoară în prezent, sau care s-a derulat în trecut, dar ale cărei efecte negative încă persistă. S-a realizat corespondența dintre nomenclatorul presiunilor antropice din OM 304/2018 şi nomenclatorul presiunilor antropice din OM 901/2023.

Presiunile antropice şi naturale exercitate asupra ariei naturale protejate pe parcursul anului 2023 sunt prezentate în tabelul 1.

Tabelul nr.1. Presiuni antropice şi naturale exercitate asupra ariei naturale protejate

Cod	Parametru	Descriere
A.1	Presiune actuală	A03.03 (A06) Abandonarea/lipsa cosirii

A.2	Detalii	Descriere: Abandonarea/lipsa cosirii pajiştilor, presiune ce manifestă un impact ridicat la nivelul ariei naturale protejate, se întâlneşte cu precădere în zona plaiurilor: Meri, Bâlbea, Trântor şi Lainici-Comandă; aici s-a renunțat la întreținerea pajiștilor prin cosire, suprafețele fiind invadate de *Pteridium aquilium* respectiv instalarea speciilor *Prunus spinosa, Rosa canina şi Betula pendula*. Activitatea de utilizare a pajiştilor (cosit/păşunat) se înregistrează doar pe terenurile ce sunt declarate şi pentru care se primeşte subvenţia APIA. În decursul anilor administraţia a fost de acord cu activităţiile de refacere a acestor pajişti şi a comunicat condiţii pentru întreţinerea ulterioară a acestora. În decursul anului 2023, au fost emise condiţii de punere în valoare şi exploatare pentru nouă solicitări (zona Comanda - 3 solicitări persoane fizice, zona Lainici- 3 solicitari, Trantor - 1 solicitare, Balbea - 2 solicitări), având ca scop refacerea fâneţei/păşunii. Condiţiile/măsurile trebuie respectate pe parcursul a minim 5 ani. În anul în curs au fost implementate măsurile cu privire la modul de recoltare şi transport al materialului lemnos. Referitor la acest aspect, sunt necesare unele mențiuni ce derivă din aplicarea legislației în vigoare, dintre care enumerăm : a. întrucît administrația parcului emite DOAR CONDIȚII pentru punerea în valoare și exploatare către ocolul silvic care e în drept de a efectua toate actele procedurale, am constatat în anul în curs că acestea (condițiile) nu sunt respectate atît de ocolul silvic cît și de beneficiar (proprietar persoană fizică) sau de prestator (daca volumul de extras a depășit 20 mc). Aceste deficiențe s-au constatat în cazul vegetației din afara fondului forestier național și se încadrează în categoria : - nerespectării amplasamentului (unul e indicat și altul e utilizat pt marcare, dar în interirul aceleiași proprietăți; vezi caz Alboiu I.); - nerespectării celor convenite la teren cu ocazia stabilirii necesarului arborilor destinați marcării (în multe cazuri au fost inventariat și marcați doar arbori care „varsă volum” și nu au fost extrași și arbori din specii neeocnomice (ex. Mesteacăn)); - nerespectării condițiilor de biodiversitate impuse pentru menținerea unor condiții de habitat (ex.: extragerea integrală a vegetației fără a menține condiția impusă pentru consistență; extragerea unor arbori care au fost desemnați ca potențial habitat (specii de pomi fructiferi; arbori cu lemn mort; etc.)); - nerespectării măsurilor pentru o minimă alterare a suprafeței fîneței / pajiștii în sensul utilizării suprafeței pentru deplasarea prin tîrîre a

		sarcinii, inclusiv pe perioade cu umiditate; a necurățirii parchetului cu destinație de pajisște, de resturi de exploatare; neefectuarea nivelării căilor de scos apropiat astfel încît pătura vegetală să se refacă într-o perioadă rezonabilă; etc.; - nerespectării volumului maxim de extras și netransmiterea conform legislației a actelor emise de ocolul silvic (ex. APV, autorizație de exploatare); b. față de cele expuse la aliniatul precedent, constatăm că o administrație de arie naturală protejată este în imposibilitatea de a sancționa nerespectarea celor mai sus expuse, întrucît condițiile emise nu se pot substitui unui act cu caracter reglementator emis de administrație conform celor expres legiferate (aviz, acord) iar unele chestiuni identificate pot crea confuzie sau sunt prea .. generale în aplicarea sancțiunilor (ex. deterioarea habitatului); de menționat că dacă administrația nu are plan de management aprobat, aceste chestiuni devin chiar imposibile. c. un aspect deosebit de important este cel al abandonării în sine a suprafețelor identificate ca habitate aparținînd ecosistemului de pajiști, întrucît proprietarii nu pot fi identificați sau nu au nici o preocupare / interes, de multe ori și din perspective de înțeles. Constatăm că populația care odinioară efectua activități tradiționale agricole fie s-a stins, fie e la o vîrstă considerabilă iar generația următoare nu mai este dispusă, majoritar, să desfășoare aceleași activități sau în aceleași condiții (ex nemecanizat). În acest caz, este aproape imposibil ca să ne atingem unele obiective, cum ar fi cel în speță (menținerea suprafețelor de pajiști) întrucît nu pot fi exercitate presiuni asupra membrilor comunității iar unii dintre aceștia iau în considerare chiar abandonarea suprafețelor de pajiști și schimbarea destinației în suprafețe din categoria fondului forestier. De asemenea, considerăm că din cele peste 100 ha identificate în această situație (cele din Plaiul Bumbești ca locație), prin orice mod de implicare al administrației ariei naturale protejate (ex. accesarea de fonduri externe prin programe POIM; LIFE, etc.) nu se poate eradica acest fenomen iar un posibil rezultat s-ar înregistra doar pe perioada implementării și eventual a sustenabilității proiectului (5-10 ani). Totuși, pot fi derulate proiecte pilot, pe suprafețe reduse și cu sprijinul membrilor comunității locale încă activă în zona Plaiului Bumbești care pot susține inclusiv viabilitatea post proiect și astfel, putem demonstra întregii comunități beneficiile unor preocupări comune, în interesul ambelor părți (menținere biodiversitate și activități economice

		profitabile în agricultură). Este necesar ca astfel de situaţii să fie expuse în cadru larg (schimburi de experienţă cu factori de decizie şi alţi administratori de arii naturale protejate) în vederea identificării unor direcţii de urmat. Impact: ridicat Măsuri: În concluzie, întrucît APNDJ trebuie să fie un factor de echilibru incluiv pentru comunitatea locală, pentru perioada următoare s-au propus activităţi de monitorizare pentru verificarea respectării măsurilor trasmise prin acorduri/condiţii (eliminarea speciilor invazive, îndepărtarea speciilor lemnoase nou instalate, cosire constantă a vegetaţiei nedorită instalată (ferig de câmp, urzica etc) şi reînsămânţarea (după caz) urmată de întreţire. Rezultatele constatărilor vor fi consemnate în rapoarte periodice pentru semnalarea stării de fapt, consultarea factorilor interesaţi şi a consiliului ştiinţific şi ulterior informarea factorilor de decizie. Măsurile de conservare propuse a se implementa, în următorul an, în vederea reducerii presiunii, constau în acţiuni programate de informare a membrilor comunităţii locale şi a deţinătorilor de pajişti, cu privire la importanţa menţinerii-refacerii acestor terenuri şi totodată acţiuni de verificare/ îndrumare a membrilor ce au realizat activităţi până în prezent. În stabilirea măsurilor de conservare am avut în vedere tipul de proprietate al acestor terenuri cât şi conlucrare cu factorii interesaţi (ex. UAT Bumbeşti Jiu, judeţ Gorj) pentru identificarea proprietarului pentru unele terenuri din parcul naţional.
A.1	Presiune actuală	A04.02.05 Păşunatul neintensiv în amestec de animale
A.2	Detalii	Descriere: Presiunea manifestă un impact mediu pe porţiuni de pajişte din golurile de munte Reciu-Argele unde se păşunează doar cu oi şi pe golurile montane din Chenia-Dumitra-Cândeţ, unde se practică păşunatul doar cu vite. În cursul anului 2023, au fost emise două acorduri pentru activitatea de păşunat în cele două goluri montane, păşunatul practicându-se cu aceleaşi specii de animale ca şi în anii trecuţi (bovine- ovine). S-a urmărit pe parcursul anului, prin acţiuni de monitorizare, respectarea condiţiilor de păşunat transmise prin acord proprietarului respectiv: utilizarea pentru păşunat a întreagii suprafaţe de păşune declarată şi arendată; neocuparea suprafeţei de pajişte cu construcţii; păşunatul se va realiza cu efectivul de animale declarate; interzicerea activităţii de păşunat în pădure; respectarea Legii vânătorii 407/2006 privind numărul admis de câini de pază la turmă; respectarea condiţiile de agromediu precum: încărcatura maxima de UMV/ha, nu se

		va păşuna cu un număr mai mare de animale decât pentru cele solicitate; respectarea sezonului de păşunat, se va încheia păşunatul la data de 01.10.2023; se va elimina din parcul naţional surplusul de gunoi de grajd; nu se va incendia / curăţa vegetaţia de tufărişuri pe pajiştea folosită ca păşune; se vor elimina de lângă locurile de odihnă ale animalelor, prin cosire, plantele problematice şi invazice (urzică, ştevie); Singura zonă în care păşunatul s-a realizat cu mai multe specii de animale (ovine, bovine şi ecvide) a fost în golul de munte Reciu-Argele, unde şi structura pajiştii se menţine. Impact: mediu Măsuri: Se propune ca administraţia să încurajeze ca şi pe viitor să se realizeze activitatea de păşunat pe suprafaţa parcului naţional, realizată pe cât posibil cu amestec de specii de animale, aceste condiţii fiind comunicate utilizatorilor de pajişte prin avize. Totodată, în urma expunerii situaţiei către membrii Consiliului Ştiinţific, situaţie la prezentarea căreia a contribuit şi unul dintre membrii CŞ (expert habitate pajişti Marius BĂRBOS), ne preocupăm pentru îmbunătăţirea stării de conservare a ecosistemului de pajişti, în special cele din zonele Chenia - Dumitra, prin convingerea proprietarilor şi utilizatorilor paşunii în vederea conlucrării în cadrul unui potenţial proiect Life care să urmărească îmbunătăţirea structurii speciilor de plante asociate habitatului, înlăturarea pe porţiuni a speciilor care au tendinţe de invadare (ex. *Vaccinium myrtilis*) precum şi diversificarea speciilor de amestec pentru păşunat, combinat cu cosirea. Avem convingerea că parteneriatul cu aceşti proprietari va fi solid şi de viitor, inclusiv post-proiect.
A.1	Presiune actuală	A04.03 (A06) Abandonarea sistemelor pastorale, lipsa păşunatului
A.2	Detalii	Descriere: Presiune cu impact ridicat pe porţiuni de pajişte din golurile de munte Chenia-Dumitra, din plaiurile Bâlbea, Meri, Trântor şi Comandă. Fenomenul de abandon este cauzat de depopularea zonelor locuite din aria naturală protejată. Este o presiune identificată încă de la desemnarea zonei ca arie naturală protejată, constatându-se aplificarea fenomenului. Impact: ridicat Măsuri de conservare: propunem acelaşi tip de măsuri identificate la presiunea precedentă - A04.02.05 Păşunatul neintensiv în amestec de animale
A.1	Presiune actuală	B 07 (B 10 - tăieri ilegale) Alte activităţi silvice
A.2	Detalii	Descriere : tăierile ilegale de arbori din fondul forestier naţional

		constituie o deterioarare a habitatelor forestiere dar și o perturbare în activitatea speciilor care utilizează aceste habitate. Presiunea s-a manifestat sporadic în limita fondului forestier din zona golului de munte Bratcu - Chenia, unde, în urma unor sesizări, au fost constatate cioate provenite din tăierea a 11 arbori. Evenimentul s-a produs în zilele de repaus în zona habitatului 91E0. Precizăm că aceste tăieri ilegale sunt în apropierea unei căi de acces spre o fostă stînă, cale care a fost închisă prin barieră și semnalizat acest aspect prin panouri de informare. Au fost efectuate controale împreună cu ocoalele silvice care administrează fondul forestier și Poliția, care a deschis dosar penal in rem. Impact : scăzut. Măsuri de protecție și conservare : realizarea de pătrulări mai ales în perioada propice recoltării produselor accesorii, împreună cu reprezentanții ocoalelor silvice și / sau cu cei ai organelor abilitate pentru ordine publică; menținerea în bune condiții a panourilor de informare asupra reglementărilor accesului în zonă ca de altfel în toate zonele potențial afectate; verificarea și menținerea în stare de funcționare a barierelor de interzicere a accesului motorizat.
A.1	Presiune actuală	C11 Activităţi de extracţie care generează poluarea difuză la apele de suprafaţă sau subterane.
A.2	Detalii	Descriere: Afectarea calității apei, în sensul modificării parametrilor fizico-chimici și evoluția spre o stare inadecvată a calității habitatelor acvatice pentru ihtiofaună şi a întreg lanţului trofic este cauzată de potențiala deversarea apelor uzate din zona tehnologică a Carierei Meri, unde se spală roca minerală, fără a se supune unui proces complet de tratare înaintea deversării. Constatările din teren au fost aduse la cunoştinţa agentului economic cât şi reprezentanţiilor Gărzii de Mediu, Comisariatul Judeţean Gorj. Întrucît sesizările noatre asupra operatorului nu au fost confirmate prin buletine de analiză la momentul sesizării, informăm că nu dispunem de mijloacele tehnice legale pentru a contraexpertiza probe de apă și astfel vom urmări evoluția și vom informa în continuare asupra tuturor suspiciunilor cu privire la acest aspect. Menționăm că Garda Națională de Mediu - Serviciul teritorial Gorj nu a dispus alte măsuri în urma celor sesizate de administrație sau ca urmare a propriilor contraole periodice. Astfel, prezumăm că buletinele de analiză identifică o stare corespunzătoare, deși imaginea sectorului de rîu Jiu afectat poate crea suspiciuni.

		Impact: Presiune ce a manifestat un impact scăzut însă constant la nivelul ariei naturale protejate. Măsuri: Se propune monitorizarea constantă a acestei posibile surse de poluare şi aplicarea măsurilor ce se impun.
A.1	Presiune actuală	D01.02 (E01) Drumuri, autostrăzi
A.2	Detalii	Descriere: Drumul național DN66 (E79) reprezintă o barieră pentru populațiile speciilor, înregistrându-se periodic cazuri de ucideri accidentale a speciilor de interes conservativ pentru aria naturală protejată (*Ursus arctos, Lutra lutra, Felis silvestris* și a speciilor pradă – *Capreolus capreolus, Cervus elaphus, Rupicapra rupicapra*, specii de reptile și amfibieni). Pentru menținerea infrastructurii de transport în stare de funcționare și securitate pentru siguranța circulației se execută lucrări de extragere a masei lemnoase, lucrări prin care se poate reduce procentul speciilor edificatoare ale habitatelor de interes conservativ din imediata vecinătate a drumului național (în cazul habitatelor 9110, 91E0* și 8220). Pe parcursul anului 2023 au fost înregistrate cazuri de mortalitate la speciile de mamifere ca: vulpea (*Vulpes vulpes*) - trei exemplare, jder de copac (*Martes martes*)-un exemplar şi căprior- un exemplar (*Capreolus capreolus*) cauzate de traficul auto de pe DN 66, ruta Bumbești Jiu – Petroșani. Se monitorizează anual menţinerea funcţionalităţii zonelor de conectivitate de pe tronsonul DN66 din parcului naţional, zone ce sunt semnalizate în acest caz. Faţa de anii precedenţi s-a înregistrat o diminuarea a numărului uciderilor accidentale respectiv a speciilor. Impact: Este o presiune ce se manifestă constant fiind evaluat cu un impact mediu. Măsuri: Se propune ca şi măsură de conservare menţinerea funcţionalităţii zonelor de conectivitate de pe tronsonul DN66 din parcului naţional, monitorizarea posibilelor ucideri accidentale şi eventual reanalizarea punctelor de conectivitate, în cazul apariţiei accidentărilor în alte locaţii decât a celor cunoscute până în prezent.
A.1	Presiune actuală	E03.01 Depozitarea deșeurilor menajere/deșeuri provenite din baze de agrement
A.2	Detalii	Descrierea : Depozitarea deşeurilor menajere reprezintă una dintre presiunile cele mai constante fiind cea mai răspândită la nivelul ariei naturale potejate, manifestând un impact ridicat. Ca urmare a traficului rutier constant, generarea deşeurilor are un caracter permanent neputându-se realiza o ecologizare eficientă a sectorului de drum DN66

		ce traversează aria protejată. Râul Jiu transportă peste 90% din deşeurile care se găsesc pe suprafaţa Parcului Național Defileul Jiului , acest fenomen fiind mai pronunţat în perioadele cu ploi torenţiale. Toate aceste deşeuri provin din aglomerările umane din amonte, Lupeni, Petroşani, Aninoasa, Vulcan, Uricani, Petrila, prin depozitări necontrolate pe malurile cursului principal şi al afluenţilor. De-a lungul DN 66 pe sectorul Bumbeşti Jiu - Petroşani, de pe Defileul Jiului, se constată întârzieri în ridicarea deşeurilor sau o activitate cu eficienţă scăzută, fapt ce conduce la supralimentarea capacităților de depozitare și astfel la depunerea lor în împrejurimi, favorizat de factorii abiotici (vânt) sau de alți factori. Efectele negative ale depăzitării necontrolate a deşeurilor constau nu numai în poluare continuă, afectarea unor habitate (modificarea structurii habitatelor specifice din zonele de hrănire/adăpost ale speciilor de faună; vidra- în cazul depozitărilor de pe malul Jiului, sau a structurii unor habitate ripariene) ci şi într-o degradare a peisajului. În cursul anului de raportare au fost efectuate demersuri către factorii interesați pt a reduce semnificativ acest mijloc de poluare, prin montarea de sisteme de supraveghere video, însă, chiar instituțiile cu rol activ și cu posibilități financiare (ex. CNAIR prin DRDP Dolj) nu își asumă acest rol. Administraţia ariei naturale protejată a organizat activități de igienizare cu personalul administraţiei şi/sau cu participarea altor reprezentanţi ai instituţiilor interesate/responsabile și promovarea lor pe canalele media, a desfăşurat activități de conştientizare şi informare la locurile de campare, pe rețelele de socializare și mass – media. Se monitorizează constant, în cursul anului, punctele cunoscute ca fiind “depozite nelegale” de gunoi şi se solicită administratorilor/proprietarilor ridicarea deşeurilor din aceste zone. Măsurile de conservare aplicate, din păcate, nu au rezultatele dorite astfel există constant zone în care deşeurile sunt abandonate. De asemenea, constatăm că în urma analizei legislației în domeniul ariilor naturale protejate, corelată cu alte acte normative de legiferare, administrației NU i se confera o capacitate administrativă corespunzătoare, în sensul în care rangerii NU POT LEGITIMA PERSOANE PE SPAȚIUL PUBLIC. Astfel, există nenumărate situații în care operativitatea unor aspecte sesizate în cadrul patrulelor periodice nu produce efecte iar sesizarea altor instituții abilitate cu care cooperăm

		nu conferă rezultatul dorit. Impact: ridicat Măsuri: Pentru viitor administraţia parcului naţional va colabora cu adminstratorii de terenuri/ infrastructura şi proprietarii pentru identificarea unor surse de finanţare, în vederea amplasării unui sistem video pentru descurajarea abandonului de deşeuri. Presiunea va persista la nivelul ariei naturale protejate având în vedere managementul defectuos al deşeurilor în amonte.
A.1	Presiune actuală	E06.02 Reconstrucția, renovarea clădirilor
A.2	Detalii	Descriere: Refacerea construcțiilor fără a se păstra specificul construcțiilor din zonă sau chiar demolarea construcțiilor vechi și construirea unora moderne fără încadrarea în peisaj (plaiul Bâlbea, Trântor, Lainici-Comandă). Construcțiile existente sunt de regulă vechi (peste 50 ani), realizate tradițional (piatră, lemn), cu funcțiuni de locuit pe perioada verii, înregistrate majoritar ca anexe de exploatații agricole. Însă nu sunt realizate cu documentații conform legislației actuale. Datorită existenței lor în timp, prezumăm a fi legal realizate. În mod similar se prezintă situația și cu împrejmuirile suprafețelor agricole sau cu obiectivele cu funcțiuni de stână. NU au fost identificate pe parcursul anului 2023, construcții. Însă, situația identificată în cursul perioadei precedente raportării NU s-a îmbunătățit, nefiind luate măsuri ferme din partea UAT -ului pe raza căruia au fost constatate evenimentele. Administrația Parcului Național Defileul Jiului a transmis periodic adrese de informare către autoritățile locale ale orașului Bumbești-Jiu, mai mult, au fost făcute și verificări în teren cu reprezentanții Primăriei Bumbești Jiu, dar situația din zona Plaiului Bumbești trenează și totodată, legislația e lacunară în ceea ce privește aplicarea prevederilor Legii 50/1991 privind autorizarea executării construcțiilor. Situația existentă a fost expusă periodic prin discuții cu reprezentanții comunității locale „în culpă” (ex. Sfînta Mănăstire „Ioan Botezătorul”, zona Trîntor și alți deținători persoane fizice), parte din ei afirmîndu-și înțelegerea pentru cele solicitate de administrație, dar .. fără rezultat. Menționăm că planul de manegement al PNDJ NU este aprobat, fapt ce îngreunează efectuarea demersurilor și către alte instituții abilitate. Impact : mediu Măsuri propuse : colaborarea / cooperarea cu factorii interesați și conștientizarea membrilor comunității locale, etapizat; demersuri pentru realizarea și integrarea în PUG-urile localităților de modele orientative

		de arhitectură pentru etapa DTAC.
A1	Presiune actuală	E04.01 Infrastructuri agricole, construcții în peisaj
A.2	Detalii	Descriere: Se identifică prin reducerea habitatelor specifice speciilor de floră și faună de interes conservativ, prin ocuparea de noi suprafețe în cazul construcțiilor care nu respectă amprenta sau se construiesc fără documente legale. De asemenea, e cazul construcțiilor care nu se integrează în peisaj, constituite din organizări temporare de șantier sau fără planuri de arhitectură (sau nu le respectă) sau nu sunt admise conform reglementărilor specifice (ex: containerele). Se manifestă în anul de raportare. Menționăm că în zonele izolate, unde există construcții în diverse stadii de degradare (conace - anexe exploatații agricole), se poate construi DOAR pe amprentă (conform PUG -ului UAT-ului majoritar pe suprafața ariei naturale protejate, Bumbești Jiu, județ Gorj). În celelalte UAT-uri suprapuse peste PNDJ nu se constată intensitatea fenomenului. Dorim să semnalăm și faptul că există foarte multe situații în care aplicarea prevederilor legislației actuale este improprie, în sensul în care există construcții vechi cu suprafețe foarte mici (ex. 3-9 mp) care nu mai corespund vremurilor actuale și astfel, actualii continuatori de posibile activități agricole (întrucît suprafețele sunt încadrate ca fînețe, majoritar) sunt viciați de aceste limitări și chiar descurajați să coexiste pe viitor în astfel de locații, astfel încît abandonul zonei este una din direcțiile de urmat. Posibile reușite locale implică efort susținut din partea multor autorități și este grevat și de existența unui suport al tehnologiilor moderne (ex. cadastru gerneralizat), fapt semnalat atît în Planul de management al PNDJ cît și în fiecare raport anual de activitate al APNDJ. Impact : mediu Măsuri de protecție și conservare : colaborarea / cooperarea cu factorii interesați și conștientizarea membrilor comunității locale, etapizat; demersuri pentru realizarea și integrarea în PUG-urile localităților de modele orientative de arhitectură pentru etapa DTAC.
A.1	Presiune actuală	F04.02 Colectarea (ciuperci, licheni, fructe de pădure etc)
A.2	Detalii	Descriere: Colectarea de către alți membri decât cei ai comunității locale, în special a ciupercilor și fructelor de pădure. Ca rezultat nedorit amintim: deranj asupra speciilor de carnivore mari şi specii pradă, acestea evitând/ renunțând la habitatul din zona, generarea conflictului între carnivorele mari și om, cu consecința provocării de pagube, reducerea suprafeței ocupate, respectiv reducerea numărului de indivizi.

		În raza ariei naturale protejate, preponderent, zonele de recoltare solicitate la avizare de aceste societăți sunt încadrate în zone cu activite interzisă în acest domeniu (fiind de regulă zone cu habitate forestiere incluse în zona de conservare specială). S-au derulat activități de prevenire, efectul nu este cel dorit din cauza lipsei personalului terț aparținind autorităților cu drept de legitimare în teren. Am incercat în perioada de raportare să conlucrăm cu instituțiile abilitate în vederea identificării unor persoane care au fost surprinse pe camerele de monitorizare în vederea conștientizării acestora despre regimul de arie naturală protejată și / sau aplicare sancțiuni, însă răspunsul acestor instituții nu a fost favorabil. Rezultatul favorabil este greu de atins din cauza suprafeței vaste și a perioadei zilnice de acoperit. Presiunea se menține și în anul de raportare. Impact : scăzut. Măsuri de protecție și conservare : patrulări comune cu instituții abilitate care pot legitima persoane și aplica sancțiuni
A.1	Presiune actuală	G05.06 Curățarea copacilor, tăierea pentru siguranța publică, îndepărtarea de copaci pe marginea drumului
A.2	Detalii	Descriere: În cazul menținerii infrastructurii de transport respectiv pentru asigurarea siguranței publice pe cele două căi de transport, din aria naturală protejată, se execută lucrări de înlăturare a efectelor produse de fenomenele meteo, lucrări prin care se înlătură în unele cazuri și lemnul mort respectiv speciile edificatore pentru habitatele de interes conservativ (aninișurile din ampriza DN66, fagetele pure din vecinătate căii ferate), lucrările de înlăturare a masei lemnoase desfășurându-se și în zona de protecție integrală / conservare durabilă. Impact : scăzut. Măsuri propuse : colaborarea / cooperarea cu factorii interesați și conștientizarea administratorilor infrastructurii de transport (rutier și cale ferată) împreună cu ocolale silvice pentru recoltarea doar a exemplarelor care prezintă un real pericol pentru siguranța traficului și exploatarea rațională, fără a produce alte prejudicii.
A.1	Presiune actuală	H05.01 Gunoiul și deșeurile solide
A.2	Detalii	Descriere: Depozitarea gunoiului și a deșeurilor solide se observă în general în zonele de “plai”, de pe suprafața ariei naturale protejată, unde nu există sistem de colectare a deșeurilor menajare, acestea fiind abandonate în fondul forestier respectiv în apropierea / în suprafața limitrofă locuințelor sezoniere. Au fost derulate multiple acțiuni de

		igienizări şi verificări pentru combatere, fără a depista făptuitori. Un fenomen care l-am întîlnit în anul de raportare este cel al deşeurilor rezultate în urma dezafectării şi ulterior a construcţiei unor noi amenajări. Ceea ce ar trebui să se numească „organizare de şantier" este dificil să fie implementat, întrucît proprietarul nu are ritmicitate în realizarea lucrărilor şi nici în evacuarea acestor deşeuri rezultate. Deşi s-a pus în vedere acestora, cu ocazia verificării acordurilor / avizelor emise sau a constatărilor cu reprezentanţii UAT -urilor emitente de autorizaţii de construcţie, măsurile coercitive sunt dificil de aplicat dn cauza lipsei de competenţă a rangerilor şi a alterării relaţionării cu comunitatea locală. Este afectat şi peisajul natural. Impact : scăzut. Măsuri propuse: continuarea eforturilor de conştientizare a comunităţilor locale şi sensibilizarea factorilor decidenţi în stabilirea unor condiţionalităţi aplicate în emiterea autorizaţiilor.
A.1	Presiune actuală	I01 Specii invazive non-native (alogene)
A.2	Detalii	Descriere: Cele mai întâlnite specii invazive: *Ambrosia artemisiifolia*: Larg şi abundent răspândită, de-a lungul drumului national DN66, pe terasamentul căii ferate, zona comunităţii locale de la Meri si Lainici (în fostele organizări de şantier). Specie agresivă, buruiană de carantină. *Reunoutria japonica* răspândită foarte mult pe cele două maluri ale râului Jiu cât şi în alte zone, la baza stâncăriei, areal cuprins în aria naturală protejată. *Impatiens glandulifera* ocupă suprafeţe însemnate de-a lungul drumului DN66 şi în anumite zone pe malul râului Jiu. Este o specie care se înmulţeşte rapid şi intră în competiţie cu speciile native. Măsurile de conservare implementante pentru diminuarea impactului au constat în: emiterea avizelor în care s-a menţionat obligativitatea de a combate şi preveni instalarea speciilor invazive, informarea (în cadrul întâlnirilor de lucru) factorilor interesaţi despre prezenţa acestor specii şi obligativitatea respectării legislaţiei pe terenurile administrate/ deţinute. Administraţia ariei naturale protejate aplica măsuri de combatere, în anumite zone, ale acestor trei specii, prin îndepărtarea prin smulgere a exemplarelor de *Ambrosia artemisiifolia* şi *Impatiens glandulifera.* Pentru specia *Reunoutria japonica* combaterea s-a realizat prin cosiri repetate şi ulterior acoperirea suprafeţei cu folie. Ulterior monitorizărilor efctuate s-a constatat diminuarea numărului de exemplare în anumite suprafeţe, respectiv lipsa apariţiei speciei *Impatiens glandulifera* în

		suprafaţa aflată în monitorizare. Impact: Intensitatea presiunii a fost evaluată ca fiind medie, aceeaşi ca şi în anul precedent. Măsuri: Pentru viitor se propun măsuri de conservare ce constau în primul rând în acţiuni de informare şi conştientizare a comunităţii locale şi a factorilor de interes de pe suprafaţa ariei de necesitatea combaterii acestor specii. Continuarea activităţii de combatere a speciilor, de către administraţia parcului naţional, în suprafeţele stabilite şi monitorizarea eficienţei activităţii.
A.1	Presiune actuală	J02.05.05 Hidrocentrale mici, stăvilare
A.2	Detalii	Descriere: Presiune ce manifestă un impact scăzut dar constant asupra parcului naţional. Se constată nerespectarea condiţiilor impuse prin avize (scări de peşti nefuncţionale, neasigurarea debitului minim de servitute etc.) în cazul microhidrocentralei de pe pârâul Chitu, aspect ce reprezintă un stres constant asupra caracteristicilor de habitat din vecinătatea captării cât şi pe cursului pârului, dar şi asupra speciilor de faună. Ca urmare a monitorizărilor lunare şi a constatării nerespectării avizului, s-a sesizat beneficiarul de către administraţie, căruia i s-a adus la cunoştinţă necesitatea respectării condiţiilor din aviz. Un debit scăzut faţă de cel impus prin actul de reglementare se constată periodic în lunile de vară - toamnă dar şi în unele din lunile de iarnă - primăvară, cînd precipitaţiile sunt scăzute. Beneficiarului, Sfînta Mănăstire Lainici, i s-a propus să identifice şi alte modalităţi, alături de cele deja autorizate, pentru a-şi ajuta necesarul de resursă comparativ cu nevoile sau , după caz, limitarea nevoilor în funcţie de resursele disponibile. Impact: scăzut Măsuri: Se va continua activitatea de monitorizare a debitului pe pârului Chitu şi luarea măsurilor ce se impun după caz.
A.1	Presiune actuală	J02.06.05 Captări de apă de suprafaţă pentru fermele piscicole
A.2	Detalii	Descriere: Situaţie este similară şi a fost prezentată la descrierea presiunii J02.05.05 Hidrocentrale mici, stăvilare.
A1	Presiune actuală	J03.01.01 Reducerea disponibilităţii pradă (inclusiv cadavre, rămăşiţe)
A.2	Detalii	Descriere: Modificarea parametrilor fizico - chimici ai habitatelor specifice din zonele de hrănire şi adăpost ale ihtiofaunei şi vidrei. Diminuarea resursei de hrană pentru vidră. Acest aspect a fost constatat în zona amenajărilor hidroenergetice din zona Bratcu şi Dumitra, unde conectivitatea este întreruptă (lipsa scărilor de peşti), neexistând conectivitate între Jiu şi aceşti afluenţi. Impact: Presiunea în acest stadiu manifestă o intensitate scăzută, însă se

		manifestă constant având în vedere ca lucrările în cazul proiectului de amenjare hidroenergetică a râului Jiu sunt sistate. Măsuri: Măsurile de conservare propuse, ce au fost comunicate factorilor interesaţi, în cadrul şedinţelor Consiliului Consultativ de Aministrare, au în vedere asigurarea conectivităţii în zonă cât şi asigurarea unui debit ecologic prevăzut legislativ.
A.1	Presiune actuală	J03.02 Reducerea conectivității de habitat, din cauze antropice
A.2	Detalii	Descriere: Conectivitatea în zonă este redusă ca urmare a existenței drumului național DN66 și a căii ferate. Consecinţe ale acestei presiuni există şi pe pârul Bratcu şi Dumitra (urmare a realizării captărilor secundare respectiv amenajării malurilor din cadrul proiectului de hidroenergetic de pe râul Jiu). Măsuri: Situaţia a fost prezentată detaliat la presiunea D01.02 (E01) Drumuri, autostrăzi respectiv J03.01.01 Reducerea disponibilității pradă (inclusiv cadavre, rămășițe).
A1	Presiune actuală	J03.02.01 Reducerea migrației/bariere de migrație
A.2	Detalii	Descriere: Consecința acestei presiuni constă în reducerea efectivelor populaționale și modificări aduse în structura populației (zona pârului Bratcu, Chitu şi Dumitra) ca urmare a captărilor secundare pentru infrastructura amenajării hidroenergetice Bumbești Jiu - Livezeni. Măsuri: Situaţia a fost prezentată detaliat la presiunea J03.01.01 Reducerea disponibilității pradă (inclusiv cadavre, rămășițe).
A.1	Presiune actuală	K02.01 Schimbarea compoziției de specii (succesiune)
A.2	Detalii	Descriere: Fenomenul este întâlnit în cazul pajiştilor abandonate unde s-a instalat vegetația arbustivă. Pajiştile supuse succesiunii naturale reprezită habitate importante pentru speciile de flora rară şi habitatelor de pajişte din zona: gol de munte Chenia-Dumitra, Argele - Reciu, Plai Bumbești Jiu (Bîlbea, Comandă). Impact : mediu Măsuri: Informaţiile privind manifestarea acestei presiuni şi măsurile propuse la nivelul arie naturale protejate au fost prezentate la detaliile presiunii A04.03 (A06) Abandonarea sistemelor pastorale, lipsa păşunatului respectiv A03.03 (A06) Abandonarea/lipsa cosirii. Este necesar ca să se realizeze proceduri / acte de legiferare (ex. instrucțiuni sau proceduri, ordin de ministru) pentru a clarifica aspecte ce țin de refacerea pășunilor ca urmare a eliminării vegetației forestiere invadante instalate. Din analiza subiectului în cadrul sesiunilor de Consiliu Consultativ de Administrare al ariei naturale protejate NU s-au desprins conlcuzii clare cu privire la existența unor astfel de

		reglementări. Precizăm că am avut situații în care s-a solicitat tăierea vegetației din afara fondului forestier național de pe terenuri încadrate în categoria pajiști / fînețe, tocmai în scopul menținerii funcțiunilor pentru această categorie de folosință, însă proprietarii nu au efectuat și alte lucrări specifice sau complementare. Situația a fost expusă anterior, la alte presiuni precizate mai sus.
A.1	Presiune actuală	K03.06 Antagonism cu animale domestice
A.2	Detalii	Descriere: Fenomenul este întâlnit ca urmare a prezenței, în zonă, a câinilor hoinari. Câinii sunt concurenți eficienți în competiția făcută carnivorelor sălbatice mici şi mijlocii. Pot deveni un prădător de top, în special în zonele unde populația nativă de carnivore mari este redusă numeric. Câinii pot constitui, de asemenea, rezervoare de agenți patogeni, deoarece majoritatea câinilor nu sunt vaccinaţi şi umblă, în majoritatea cazurilor libere. Pot fi priviți ca mijloc de transmitere a bolilor şi concurenți aparenți, capabili să faciliteze declinul populației de carnivore pe scară largă. Totodată pot fi responsabili de reducerea efectivelor populaționale a speciilor pradă. Câinii hoinari sunt aduși și abandonați pe suprafața ariei naturale protejată, în zone unde există activități desfășurate de către comunitățiile locale sau în parcările drumului național 66. Prezența câinilor hoinari în comunitățile locale, de-a lungul căilor de comunicație rutieră şi în fondul forestier este un fenomen negativ constatat permanent, în decursul anilor, care este greu de gestionat, până la această dată. S-au realizat demersuri (înscrisuri şi discuţii interinstituţionale) pentru rezolvarea acestei probleme către factorii interesaţi, către administratorii de terenuri, către cei ce desfăşoară activităţi sau deţinători de terenuri în parcul naţional, constatându-se că problema este greu de gestionat şi de către aceştia (cadrul legislativ neclar, resurse financiare/umane inexistente etc). Impact: mediu Măsuri: Pentru viitor, ca măsură de conservare ce poate fi implementată de administraţia ariei naturale protejată şi instituţii propunem: informarea membrilor comunităţii locale şi a factorilor interesaţi despre existenţa acestei probleme şi identificarea soluţiilor pe termen scurt pentru prevenirea abandonului acestor câini în arealul parcului naţional (monitorizarea video a şantierelor de lucru şi a parcărilor, sterilizarea celor existenţi, capturarea celor prezenţi în fondul cinegetic şi

		înregistrarea lor la un adăpost canin etc). De asemenea, în scopul clarificărilor competențelor factorilor interesați sau decizionali, este de extremă urgență armonizarea legislației specifice cu cea a vînătorii și protecției fondului cinegetic (care permite recoltarea acestor exemplare hoinare prin împușcare). Însă impactul mediatic este foarte ridicat și astfel, reprezentanții acestor gestionari de fonduri cinegetice nu-și pot realiza legal atribuțiile.
A.1	Presiune actuală	M01.02 Secete și precipitații reduse
A.2		Descriere: Periodic, în cursul anului 2023, s-au înregistrat scăderi ale debitelor râului Jiu și ale afluenților, conform monitorizării proprii și a Institutul Național de Hidrologie și Gospodărire a Apelor (INHGA). Impact . scăzut pe termen mediu și ridicat pe termen lung Măsuri : se vor derula în continuare activități de verificare a avizelor emise de administrația parcului și care vizează activități cu astfel de impact și totodată se vor informa operativ instituțiile în drept ca urmare a modificărilor potențiale constate în urma monitorizărilor factorilor climatici (ex. uscări anormale în cadrul arboretelor; dezvoltarea insuficientă a masei vegetale; migrația faunei către surse de apă cu debit mare cum ar fi rîul Jiu care astfel pot interacționa cu zone populate).

4. Se va face o evaluare sumară cu starea de conservare a ariei naturale protejate comparativ cu anul precedent.

Starea de conservare a ariei protejate este dată de starea de conservare a tuturor elementelor de faună şi floră, de starea de conservare a habitatelor şi totodată de evaluarea impactului presiunilor asupra integrităţii ariei naturale protejate protejate.

Suprafața ariei protejate este acoperită în proporție de 87% de păduri, păduri de fag pure sau în amestec. Conform Formularului Standard Natura 2000 în zonă se află 22 de habitate de interes comunitar respectiv 30 de specii de interes comunitar. RNP –Romsilva, Administrația Parcului Național Defileul Jiului în colaborare cu specialiștii din domeniu a realizat evaluarea stării de conservarea pentru 15 habitate şi 20 de specii de interes comunitar din Parcul Național Defileul Jiului (PNDJ). Ulterior prin monitorizările realizate pentru speciile şi habitatele de interes conservativ, evaluarea presiunilor ce au acţionat asupra ariei naturale protejate, verificarea respectării condiţiilor, impuse prin avizele emise în cadrul planurilor/ proiectelor/ programelor/ activităţilor, şi a regimului ariei natuarle protejate prevăzut de legislaţia în vigoarea, s-a urmărit menţinerea / îmbunătăţirea stării de conservare, evaluată iniţial, a speciilor şi habitatelor de interes conservativ.

În cursul anului 2023 planurile/ proiectele/ programele/ activităţile avizate/ desfăşurate pe teritoriul ariei naturale protejate nu au modificat major impactul presiunilor identificate, nu s-au adus prejudicii capitalului natural şi nu s-au modificat paremetrii ce definsec starea de conservare a elementelor de interes conservativ din aria naturală protejată. În continuare se menţine impactul generat de managementul necorespunzător al deşeurilor, prezenţa speciilor invazive, impactul traficului auto şi feroviar, lucrările hidroenergetice şi de captare a apei în cazul microhidrocentralei de pe Chitu, modificarea categoriei de folosinţă a terenurilor şi proceselor naturale: succesiunea naturala în cazul ecosistemului de pajişte, seceta, diminuarea naturală a debitului râului Jiu şi a afluenţilor, alunecările de teren din zona DN66, etc.

Măsurile de management active aplicate au fost descrise în cadrul fiecărei presiuni manifestate în cursul anului de raportare, dintre care rezumăm :

a. efectuarea de patrule periodice sau de verificări ale condițiilor impuse prin avizele / acordurile emise administrație (atît în anul de raportare cît și provenite din anii anteriori);

b. informarea și conștientizarea atît a factorilor interesați cît și a membrilor comunității locale cu privire la constatările din teren și totodată la necesitatea, după caz, a respectării celor transmise din punct de vedere al conservării și protecției biodiversității;

c. acțiuni de intervenție pentru eradicarea / minimizarea impactului în cazul speciilor invazive sau a depozitărilor necontrolate;

d. acțiuni de monitorizare a habitatului pentru speciile de amfibieni la bălțile din zona Comandă, gara Meri și acțiuni de informare a personalului CFR ;

e. îndrumarea proprietarilor de terenuri pentru implementarea condițiilor de refacere a pajiștilor, impuse prin avize către diverși solicitanți;

Pentru anul următor, prin Planul anual de lucru vom continua să urmărim / implementăm cele descrise anterior referitor la monitorizarea presiunilor identificate, vom urmări atragerea de finanțări pentru intervenția în sensul reducerii prin metode novative a unor fenomene cu repetabilitate (ex. depozitări necontrolate) și ne dorim o întărire și operativitate în relaționarea cu alți factori interesați și / sau decidenți.

Totodată, prin aprobarea Planului de management, se pot deschide oportunități de finanțări care vor conduce la acțiuni foarte concrete în reducerea / eliminarea unor fenomene / presiuni identificate, cu aplicabilitate p eo periodă de timp scurtă - medie.

5. Numărul de avize favorabile/nefavorabile eliberate de administrator / custode pentru planuri/proiecte/ activităţi supuse procedurilor de reglementare de mediu.

Administrația Parcului Național Defileul Jiului a eliberat la solicitarea persoanelor fizice sau juridice pe parcursul anului 2023 un număr de 14 avize. Din numărul total s-au emis 12 avize favorabile și 2 nefavorabile

Domenii de activitate pentru solicitarea avizului:

- lucrări de întreținere a infrastructurii de transport (5 avize);
- lucrări de construcții (3 avize);
- recoltare fructe de pădure (1 aviz);
- eliminarea vegetației invadante (1 aviz);
- activități de păşunat (2 avize);
- amenajamente silvice (2 avize).

6. Controale ale autorităţilor de mediu (numărul de controale, organul de control, aspecte constatate, măsuri impuse şi stadiu de realizare)

Pe parcursul anului 2023, la unitatea noastră nu au fost controale ale autorităților de mediu.

P1 Managementul biodiversităţii

1.1. Inventariere şi cartare

Floră şi habitate

Inventarul floristic din Parcul Naţional Defileul Jiului cuprinde un număr de 958 specii de floră, aparţinând la 405 de genuri şi 100 de familii. Numărul de specii identificate până în prezent, menţionate în studiu, reprezintă aproximativ 25% din totalul speciilor cunoscute în flora ţării noastre (3868 specii după Ciocârlan, 2000). Familiile cele mai bine reprezentate sunt: *Asteraceae* (126 sp.), *Poaceae* (78 sp.), *Fabaceae* (55 sp.), *Rosaceae* (50 sp.), *Lamiaceae* (49 sp.), *Caryophyllaceae* (41 sp.), *Scrophulariaceae* (41 sp.), *Brassicaceae* (36 sp.), *Apiaceae* (35 sp.), *Ranunculaceae* (30 sp.). În ansamblul lor aceste familii alcătuiesc fondul de bază din conspectul floristic al teritoriului cercetat, reprezentând 54% din totalul speciilor identificate.

În anul 2023, prin activităţi de inventariere şi cartare a fost identificată sau reconfirmată prezenţa, pe teritoriul Parcului Naţional Defileul Jiului, a unor specii de floră de interes comunitar şi/sau naţionale ca: *Bryonia dioica, Tozzia carpatica, Drosera rotundifolia, Neottia-nidus-avis* (foto1), *Edrianthus graminifolius, Limodorum abortivum*. Au fost realizate în total 38 de acţiuni de teren (3 acţiuni- *Bryonia dioica,* 7 acţiuni- *Tozzia carpatica,* 2 acţiuni- *Drosera rotundyiolia,* 13 acţiuni- *Neottia-nidus-avi,* 3 acţiuni- *Edrianthus graminifolius,* 10 acţiuni - *Limodorum abortivum* pentru identificarea prezenţei exemplarelor din speciile de floră de interes conservativ. Pentru speciile *Limodorum abortivum, Drosera rotundifolia şi Tozzia carpathica* nu s-a confirmat prezenţa în suprafeţele parcurse pentru identificarea. Speciile *Limodorum abortivum* şi *Drosera rotundyiolia* a fost indentificate în cadrul activităţii de teren pentru realizarea studiului de identificare şi cartare a habitatelor din aria naturală protejată. În anul raportării pentru specia *Tozzia carpathica* au fost cartate suprafeţe ce reprezintă posibil habitat al speciei respectiv marginile pâraielor de munte din

zona Polatişte, Cerbănaşu, Chitu şi Bratcu, exemplare ale speciei nu au fost identificate. Pentru identificarea/cartarea speciei, *Tozzia carpathica* în luna mai, biologul de la Administrația Parcului Natural Grădiştea Muncelului-Cioclovina împreună cu reprezentanţii Parcului Naţional Defileul Jiului, au desfăşurat acţiunea comună de identificarea habitatelor specfice şi totodată a speciei pe principalele văii din Parcul Naţional Defileul Jiului, activitate în cadrul căreia s-a constatat existenţa habitatului speciei (foto 2) dar fără a fi identificate şi exemplare ale speciei *Tozzia carpathica*.Astfel, prezenţa speciei *Tozzia carpathica* râmâne ca fiind incertă în arealul Parcului Naţional Defileul Jiului, ROSCI0063 Defileul Jiului.

Foto1. *Neottia-nidus-avi*, zona Comandă

Foto 2. *Habitat specific speciei Tozzia carpathica-Polatişte*

Fauna

Studiile asupra speciilor de faună confirmă prezența unui număr de 626 specii de insecte, 12 specii de pești, 23 de specii de amfibieni și reptile, 98 de păsări și 45 de mamifere.

Nevertebrate

Structura taxonomică a nevertebratelor de pe teritoriul Parcului Național Defileul Jiului, identificate până la data elaborării prezentului document sau preluate din literatura de specialitate este următoarea: *Gasteropoda* – 8 specii, *Scorpiones* – o specie, *Aranea* – 5 specii, *Opiliones* – 7 specii, *Isopoda* – 2 specii, *Chilopoda* – o specie, *Diplopoda* – 2 specii, *Insecta* – 626 specii. Dintre insecte, speciile sunt repartizate pe ordine astfel: *Collembola* – o specie, *Thysanura* – 2 specii, *Ephemeroptera* – o specie, *Odonata* – 14 specii, *Plecoptera* – 3 specii, *Blattodea* – o specie, *Mantodea* – o specie, *Orthoptera* – 29 de specii, *Homoptera* – 3 specii, *Heteroptera* – 11 specii,

Neuroptera – 3 specii, *Raphidioptera* – o specie, *Mecoptera* – 3 specii, *Dermaptera* – o specie, *Coleoptera* – 190 specii, *Diptera* – 10 specii, *Hymenoptera* – 7 specii, *Lepidoptera* – 346 specii.

În cursul anului 2023, au fost efectuate acţiuni pentru confirmarea prezenţei speciilor de nevertebrate (41 de acţiuni) *Cucujus cinnaberinus* şi *Rhysodes sulcatus,* au fost parcurse suprafeţe din zonele unde în anul 2004 a fost semnalată prezenţa acestor specii, astfel: *Cucujus cinnaberinus* a fost identificat în timpul campaniei din 2004 (Bussler et al, 2005) în patru puncte – pe malul Jiului, în apropierea Mănăstirii Lainici, în zona Cârligul întors, în apropiere de gara Meri – într-o pădure de gorun amestecat cu pin şi pe versantul de deasupra gării iar specia *Rhysodes sulcatus* a fost identificatăa în aria naturală protejată, în timpul campaniei din 2004 (Bussler et al, 2005), în două puncte, unul pe pantele versantului estic al Jiului, deasupra gării Meri și altul în pădure de gorun în amestec cu *Pinus sylvestris*, de asemenea în apropiere de gara Meri (Bussler et al, 2005).
Nu am fost identificate exemplare ale celor două specii, însă zonele inventariate/cartate reprezintă habitate specifice respectiv păduri bătrâne de foioase și de amestec și caracterizate prin prezența unor cantități mari de lemn în descompunere, cu naturalitate mare (4-5) cu grad mare de stabilitate și stare bună de conservare.

Mamifere

Au fost identificate 45 de specii de mamifere, dintre care, 15 specii aparţin ordinului Chiroptera – lilieci.

În colaborare cu Centrul pentru Cercetarea și Conservarea Liliecilor (CCCL), şi în anul 2023, s-a continuat activitatea de identificare şi cartare a speciilor de chiroptere din aria naturală protejată (10 acţiuni). Înregistrarea ultrasunetelor a avut loc în 12 puncte diferite (aceeleaşi ca şi în anul 2022, excepţie locaţia cu toponimia Schitul Pustnicului), înregistrându-se un total de 23.297 ultrasunete (treceri). Astfel am identificat cu certitudine 14 specii de chiroptere.

Prin aceste înregistrări, au fost identificat 3 specii strict projetaje, conform Anexa 4 Directiva Habitate, respectiv liliacul mare cu potcoavă (*Rhinolophus ferrumequinum*), liliacul mic cu potcoavă (*Rhinolophus hipposideros*) și liliacul cârn (*Barbastella barbastellus*). Toate cele 3 specii din folosesc predominant păduri de foioase ca habitate de hrănire.

Pe baza numărului de treceri, activitatea liliecilor se poate considera una ridicată la modul general în aria naturală protejată (256 treceri/noapte). La modul general, diversitatea de specii înregistrată în anul 2023, este de 8.5/ locaţie (faţă de 6.54/locaţie, în anul 2022 sau valoare din 2021: 6.23/locaţie), cu cele mai multe specii (11) identificate în zona cantonului Meri.

1.2. Monitorizarea stării de conservare

Monitorizarea stării de conservare a elementelor de interes conservativ s-a realizat pe baza protocoalelor elaborate RNP Romsilva Administrația Parcul Național Defileul Jiului, prin proiectele implementate şi aprobate de Ministerul Mediului şi Pădurilor, în anul 2013, urmărindu-se totodată şi respectarea protocoalele de monitorizare propuse în ghidurile elaborate de Ministerul Mediului, la nivel naţional: *Ghidul sintetic de monitorizare pentru habitatele de interes comunitar tufărişuri,*

turbării şi mlăştini, stâncării, păduri, Ghidul de monitorizare a speciilor de plante de interes comunitar din România, Ghid sintetic de monitorizare pentru speciile de amfibieni şi reptile de interes comunitar din România, Ghid sintetic de monitorizare a peşterilor şi speciilor de lilieci de interes comunitar din România, Ghid sintetic de monitorizare pentru speciile de mamifere de interes comunitar din România, Ghid sintetic de monitorizare a speciilor comunitare de peşti din România, Ghid sintetic pentru monitorizarea speciilor de nevertebrate de interes comunitar din România, Ghidul standard de monitorizare a speciilor de păsări de interes comunitar din România.

RNP Romsilva Administrația Parcul Național Defileul Jiului prin personalul său, luând în considerare resursele financiare/materiale existente şi potenţialul impact al presiunilor ce pot afecta starea de conservare a speciilor şi habitatelor de interes conservativ, realizează activităţi de monitorizare a parametrilor ce definesc această stare de conservare ce a fost evaluată iniţial (tabelul nr. 2 şi nr.3). Monitorizarea s-a realizat conform protocoalelor specifice pentru fiecare grup/specie/habitat.

Tabelul nr. 2. Starea de conservare a speciilor de faună şi floră evaluată iniţial la nivelul Parcului Naţional Defileul Jiului, pentru speciile aflate în monitorizare în anul 2023.

Nr. crt.	Cod/Specie de interes comunitar	Starea de conservare din punct de vedere al populație speciei.	Starea de conservare din punct de vedere al habitatul speciei.	Starea de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor	Starea globală de conservare a speciei
Mamifere					
1.	*1361 Lynx lynx*	favorabilă	favorabilă	favorabilă	necunoscută
2.	*1354 *Ursus arctos*	favorabilă	favorabilă	favorabilă	necunoscută
3.	*1352 *Canis lupus*	favorabilă	favorabilă	favorabilă	necunoscută
4.	*1355 Lutra lutra*	favorabilă	favorabilă	favorabilă	necunoscută
Nevertebrate					
1.	*1093*Austropotamobius torrentium*	necunoscută	necunoscută	necunoscută	necunoscută
2.	*6199*Callimorpha (Euplagia, Panaxia) quadripunctaria*	necunoscută	necunoscută	necunoscută	necunoscută
Amfibieni					
1.	*1166 Triturus cristatus*	nefavorabilă-inadecvată	nefavorabilă-inadecvată	nefavorabilă-inadecvată	necunoscută
2.	*1193Bombina variegata*	favorabilă	favorabilă	favorabilă	necunoscută

Nr. crt.	Cod/Specie de interes comunitar	Starea de conservare din punct de vedere al populație speciei.	Starea de conservare din punct de vedere al habitatul speciei.	Starea de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor	Starea globală de conservare a speciei
Plante					
1.	*4070* Campanula serrata*	favorabilă	favorabilă	Nefavorabilă-neadecvat	necunoscută

Tabelul nr.3. Starea de conservare habitatelor evaluată inițial la nivelul Parcului Naţional Defileul Jiului, pentru speciile aflate în monitorizare în anul 2023.

Nr. crt.	Cod/Habitat de interes comunitar	Starea de conservare din punct de vedere al suprafeţei ocupate.	Starea de conservare din punct de vedere al structurii şi funcţiilor specifice	Starea de conservare din punct de vedere al perspectivelor habitatului în viitor	Starea globală de conservare a habitatului
1.	4060 Tufărişuri alpine şi boreale	favorabilă	favorabilă	favorabilă	necunoscută
2.	6410 Pajişti cu *Molinia* pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase	nefavorabilă-inadecvată	favorabilă	nefavorabilă-inadecvată	necunoscută
3.	6520 Pajişti montane	favorabilă	favorabilă	favorabilă	necunoscută
4.	91E0*Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* şi *Fraxinus excelsior*	favorabilă	favorabilă	favorabilă	necunoscută

Monitorizarea habitatelor naturale:

4060 Tufărişuri alpine şi boreale

6410 Pajişti cu *Molinia* pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase
6520 Pajişti montane
91E0*Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* şi *Fraxinus excelsior*

Scopul monitorizării celor patru habitate: Urmărirea evoluției în timp a stării de conservare a habitatului, la nivelul ariei naturale protejate în scopul constatării menținerii, îmbunătățirii sau degradarii statutului de conservare la o anumită scară de timp.
Obiectivele monitorizării celor patru habitate: Evaluarea stării de conservare a habitatului respectiv evaluarea progresului implementării măsurilor de conservare stabilite.

În anul raportării s-au monitorizat patru habitate (activitatea a presupus, monitorizarea presiunilor identificate pentru habitatul 91E0*- Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa şi Fraxinus excelsior* , 6410 Pajişti cu *Molinia* pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase, 6520 Pajişti montane, 4060 Tufărişuri alpine şi boreale).

Habitatul 4060 Tufărişuri alpine şi boreale în aria naturală protejată este definit de prezența a două asociații vegetale: prima asociație vegetală *Bruckenthalio-Vaccinietum*, tufărişurile pitice încadrate în această asociație sunt edificate de *Vaccinium vitis-idaea, Vaccinium myrtillus* şi specia *Brunckenthalia spiculifolia* care imprimă un caracter regional asociației. Cea de-a doua asociație vegetală *Campanulo abietinae-Juniperus communis* subsp. *alpina*. Fitocenozele edificate de *Juniperus communis* subsp. *alpina* ocupă suprafeţe întinse în Munţii Vâlcan, zona Dumitra-Cândeţ, deasupra limitei superioare a pădurilor (foto 3). Drumului județean DJ 664 Schela / GJ - Vulcan / HD traversează habitatul din aria naturală protejată, ocupând o suprafaţă de 1,13 ha din cele 552 ha.

Pentru habitatul 4060, 6520 şi 6410, în anul 2023, activitatea de monitorizare a avut ca principale obiective: amplasarea unor suprafeţe de probă permanente pentru monitorizarea dinamicii structurale a habitatelor de pajişti de interes conservativ din cadrul PNDJ şi stabilirea nivelului de bază pentru suprafeţele de probă permanente.

Astfel, în colaborare cu expertul pratolog Marius Bărbos, în perioada august-septembrie a anului de raportare, s-au amplasat în teren un număr de 20 de eşantioane pe suprafaţa celor două habitate, colectându-se date privind: structura floristică (sinstructura) cu metoda Braun-Blanquet, modul de folosinţă al terenului, intensitatea folosinţei terenului, variabile topografice (pantă, altitudine, expoziţie) şi grosimea stratului de litieră.

În perioada iulie-august, în pajiştile din zona montană Argele-Reciu şi Chenia-Dumitra personalul APNDJ prin cele 6 acţiuni desfăşurate s-au colectat date din teren, pentru monitorizarea factorilor perturbatori (amplasarea de construcţii ilegale, suprapăşunatul, refacerea/amenajarea ilegală de drumuri, tăiere/incendierea ienupărului, instalarea speciilor problematice/invazive etc) ce pot influența starea de conservare a habitatelor 4060 şi 6520. În cadrul activității s-a colectat şi date privind prezenţa speciei *Campanula serrata*.

Astfel, în cursul anului 2023, nu au s-au amplasat ilegal construcţii, nu s-au refacut ilegal drumuri, nu s-a tăiat/incendiat ienupărul pe suprafeţele acestor habitate. Activitatea de păşunat s-a realizat, pe suprafaţa acestor habitate, din zona golului de munte Reciu-Argele (păşunat cu ovine şi bovine) respectiv din zona golului de munte Chenia-Moneasa (păşunat doar cu bovine) de către

membrii comunităţii locale, cu respectarea încărcăturii de animale pe unitatea de suprafaţă acceptată de normele de agromediu şi a condiţiilor din acordul emis pentru desfăşurarea activităţii de păşunat.

Foto 3. Habitatul 4060, gol de munte Chenia- Dumitra

Habitatul riparian 91E0 *Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* şi *Fraxinus excelsior*, ocupă o suprafață de 57,4 ha în Parcul Naţional Defileul Jiului. Acest tip de habitat este strict legat de prezența unor cursuri de apă, regăsindu-se în principal de-a lungul râului Jiu și doar pe câțiva afluenți ai acetuia: pârâul Ursului, pârâul Chitu şi pârâul Cerbănaşul Mic. În Parcul Național Defileul Jiului este întâlnit pe o suprafață relativ mică ce necesită o atenție deosebită în vederea conservării. Valoarea conservativă a habitatului românesc corespondent este foarte mare, habitat prioritar.
Acest habitat se află, relativ, într-o stare de conservare favorabilă, procentul redus de 7%, aflat într-o stare nefavorabilă-neadecvată se datorează în special competiției existente la vârste tinere.

Pentru habitatul 91E0* s-au realizat 25 de aţiuni de monitorizarea având ca scop identificarea activităţiilor ilegale care se desfăşoară în vecinătatea habitatului, a gradului de intervenţie umană (depozitarea ilegala de deşeuri, păşunat, tăieri ilegale de arbori, reparaţii/întreţinere de drumuri, viituri, alunecări de teren) şi instalarea de specii invazive. Monitorizarea s-a realizat în suprafeţele din lungul râului Jiu şi a pârului Chitu, permanent în cursul anului.

Pe suprafaţa habitatului a fost semnalată permanent prezenţa deşeurilor (pe cele două maluri ale râului Jiu) şi extinderea suprafeţelor ocupate de specia invazivă *Reynoutria japonica.*

Rezultatele monitorizării: apreciem că suprafeţele celor 4 habitate se menţin la nivelul ariei naturale protejate, în ceea ce priveşte structura acestor habitate nu există date pentru a putea considera modificat acest parametru. În ceea ce priveşte perspectivele viitoare ale acestor habitate, având în vedere regimul de arie naturală protejată şi luând în considerare principiul precauţiei în cazul implementării planurilor/programelor şi activităţilor viitoare considerăm că există premisele menţinerii unei stări de conservare favorabile pentru aceste habitate, excepţie aplicându-se în cazul presiunilor naturale (secetă, modificări de temperatură, variaţii sezoniere de temperatură etc).

Monitorizarea carnivorelor mari (*Ursus arctos, Canis lupus, Lynx lynx, Lutra lutra*) şi a speciilor pradă (*Capreolus capreolus, Cervus elaphus, Sus scrofa, Rupicapra rupicapra*).

Scopul monitorizării:

Urmărirea evoluției în timp a stării de conservare a speciei, la nivelul ariei naturale protejate în scopul constatării menținerii, îmbunătățirii sau degradarii statutului de conservare la o anumită scară de timp.

Obiectivele monitorizării:

Evaluarea stării de conservare a speciei şi evaluarea progresului implementării măsurilor de conservare elaborate de administrație.

Monitorizarea vidrei - Prezența speciei *Lutra lutra* (vidra) a fost semnalată pe tot cursul Jiului şi pe afluenții cu debite mari – Polatişte, Chitu şi Bratcu. Jiul este considerat habitat de importanță deosebită pentru vidră datorită resurselor de hrană disponibile, iar Polatişte, Chitu, Dumitra şi Bratcu ca habitate utilizate pentru refugiu şi reproducere.

Activitatea de monitorizarea s-a desfăşurat în perioada ianuarie-aprilie, în cele 7 puncte de monitorizare stabilite pe cursul râului Jiu, pârul Polatişte şi Chitu. Ca metodă am folosit: metoda inventarierii semnelor de prezență şi/sau metoda camerelor foto-video, în total însumând un număr de 20 de acțiuni de monitorizare (o acțiune/lună). În activitatea de monitorizare s-au colectat şi informații privind presiunile şi posibilul impactul al acestor manifestta asupra specii (câini hoinari, deversări de ape uzate, deşeuri).

Rezultatele monitorizării: Prezența speciei a fost semnalată în toate cele 7 puncte de monitorizare, prin identificarea semnelor de prezență şi/sau surprinderea pe camerele foto-video a speciei. S-a constat menținerea presiunilor stabilite în cazul speciei fără modificări asupra intensității şi localizării. Având în vedere că specia a fost semnalată pe teritoriul arie naturale protejate, a faptului că asupra habitatului nu s-a intervenit antropic, neexistând astfel modificări ale stării acestuia (clasa de calitatea a apei este aceeaşi-clasa1) apreciem că parametri ce definesc starea de conservare favorabilă a speciei nu s-au modificat.

Monitorizarea speciilor ***Ursus arctos, Canis lupus*** (foto 4)**, *Lynx lynx* (foto 5).** În ceea ce privește aceste specii, monitorizarea s-a desfăşurat permanent în cursul anului; pe timpul sezonului rece (ianuarie-aprilie, octombrie-decembrie) s-a folosit metoda transectelor pe cele 10 transecte stabilite la nivelul parcului național, iar în restul perioadei anului s-a folosit metoda camerelor foto-video, fiind astfel colectate informații privind prezența speciei, zonele în care specia a fost prezentă, densitatea populației speciilor pradă, presiunile ce se manifestă asupra speciilor etc. Pentru această activitate personalul administrației a desfăşurat un numar de 87 de acțiuni.

Rezultatul monitorizării: În cursul anului 2023 nu s-au înregistrat cazuri de mortalitate la acest grup de mamifere de interes conservativ, efectivele populaționale menținându-se la parametri stabilității pentru fiecare specie. A fost semnalată prezența celor trei specii pe teritoriul ariei naturale protejate, atât în habitatele din zona Bratcu cât şi în zona Chitu. În cazul specilor *Canis lupus* şi *Ursus arctos* a fost înregistrată prezența unităților reproductive, un parmetru important în evaluarea stării de conservare a speciilor. Având în vedere datele din teren înregistrate apreciem că se menține stare de

conservare favorabilă pentru aceste specii de carnivore mari, la nivelul ariei naturale protejate. În cursul anului nu au fost semnalate cazuri de pagube produse comunităţii locale de aceste specii.
Tot în cadrul activităţii de monitorizare a carnivorelor s-au înregistrat şi date privind prezenţa speciilor pradă pentru carnivorele mari în vederea stabilirii densităţii la nivelul ariei naturale protejate a speciilor de: căprior (*Capreolus capreolus),* cerb *(Cervus elaphus*) şi capră neagră *(Rupicapra rupicapra*). Astfel, luând în considerare datele obţinute din evaluarea, din ultimii 5 ani, densitatea medie/kmp, raportată la suprafaţa habitatului specific fiecărei specii din parcul naţionl (aproximativ 99 kmp) este următoarea: 1exemplar/kmp în cazul speciei *Cervus elaphus*, 0,38 exemplare/kmp în cazul speciei *Capreolus capreolus* şi 0,48 exemplare/kmp în cazul speciei *Rupicapra rupicapra.*

Foto 4. *Canis lupus,* zona Bratcu

Foto 5. *Lynx lynx, zona Chitu*

Monitorizarea speciilor de nevertebrate *Austropotamobius torrentium* (racul de torent) *şi *Callimorpha quadripunctaria* (fluturele vărgat).

Scopul monitorizării:

Urmărirea evoluției în timp a speciei, la nivelul ariei naturale protejate, în scopul evaluării stării de conservare a acesteia.

Obiectivele monitorizării:

Evaluarea stării de conservare a speciei şi evaluarea presiunilor ce se manifestă asupra acestei specii.

Monitorizarea speciei *Austropotamobius torrentium* (foto 6) s-a realizat în toate cele 4 habitate unde specia a fost identificată în anii anteriori respectiv pe cei patru afluenţi ai râului Jiu (Strâmba, Strâmbuța, Brădişor şi Dumitra, foto 13), în perioada august-septembrie.

Rezultatele monitorizării: Au fost desfăşurate 3 acţiuni de monitorizare de către personalul administraţiei fiind semnalată prezenţa atât a adulţilor (21 indivizi) cât şi a juvenililor (7 indivizi), în 2 din cele 4 habitate (pe pârâul Strâmba şi Strâmbuţa nu a fost semnalată specia). Nu a există o evaluare iniţială a stării de conservare a speciei, astfel prin activitatea de monitorizare (ulterior

colectării de date) putem estima stare de conservare a acestei specii la nivelul ariei naturale protejate. Neexistând date istorice (anterioare identificării de către personalul administraţiei) privind populaţia acestei specii, în acest teritoriu, ci doar o semnalară a prezenţei sale pe Jiu, în zona Lainici (Călinescu,1929), putem aprecia stare de conservare actuală ca fiind favorabilă, iar parametrii identificaţi în teren ca cei ce definesc această stare. Presiunile identificate, ce pot manifesta un impac asupra speciei sunt cele privind reducerea conectivității de habitat, din cauze antropice (J03.02), foto 7, respectiv reducerea sau pierderea de caracteristici specifice de habita(J03.01).

Foto 6. *Austropotamobius torrentium*

Foto 7. Presiune asupra habitatului speciei (zona Dumitra)

Monitorizarea speciei **Callimorpha quadripunctaria* (fluturele vărgat).

Scopul monitorizării: Urmărirea evoluției în timp a speciei, la nivelul ariei naturale protejate, în scopul evaluării stării de conservare a acesteia.

Obiectivele monitorizării: Evaluarea stării de conservare a speciei şi evaluarea presiunilor ce se manifestă asupra acestei specii.

În Parcul Naţional Defileul Jiului ****Callimorpha quadripunctaria*** este o specie comună în toate habitatele din văile pâraielor, din zona superioară până la vărsarea în Jiu. În urma acţiunilor de monitorizare (5 acţiuni) desfăţurate în perioada iulie-august am constat faptul că populaţiile cele mai importante au fost observate pe Valea Bratcu, apoi pe Valea Chitu, Valea Polatiştei, Valea Cerbănaşu, Valea Dumitra.

Rezultatele monitorizării: Nu a există o evaluare iniţială a stării de conservare a speciei, astfel prin activitatea de monitorizare (ulterior colectării de date) putem estima stare de conservare a acestei specii, la nivelul ariei naturale protejate. Neexistând date despre populaţia acestei specii, în acest teritoriu, putem aprecia stare de conservare actuală ca fiind favorabilă, iar parametrii identificaţi în teren ca cei ce definesc această stare. Singurele presiuni ar putea fi cele legate de modificarea drastica a habitatului prin schimbarea regimului de microclimat termo-hidric.

Monitorizarea speciei *Bombina variegata , Triturus cristatus şi Triturus vulgaris*

Scopul monitorizării: Urmărirea evoluției în timp a stării de conservare a speciei, la nivelul ariei naturale protejate în scopul constatării menținerii, îmbunătățirii sau degradarii statutului de conservare la o anumită scară de timp.

Obiectivele monitorizării: Evaluarea stării de conservare a speciei şi evaluarea progresului implementării măsurilor de conservare elaborate de administraţie.

În cadrul monitorizării celor trei specii s-au colectat date privind starea habitatelor acvatice permanente populate de cele două specii din zona Comandă, Meri, Chitu-Faţa Babii, Cerbănaşu şi Dragalina, lunar în timpul perioadei secetoase (mai-august).

Rezultatele monitorizării: În cursul anului 2023 nu s-a înregistrat fenomenul de secare a acestor habitate. În cazul habitatului din zona Comandă nu s-a mai observat instalarea speciei *Alisma plantago-aquatica* (limba broaştei), după activitatea de smulgere a acesteia din anul 2022. Nu a mai fost semnalată abandonarea deşeurilor în vecinătatea habitatului din zona Gări Meri. Specia *Triturus cristatus* a fost semnalată în habitatele acvatice din zona Comanda, Gara Meri şi noul habitat, creat natural în zona Pepinierei Seceni (Meri-Căcata). Specia *Bombina variegata* a fost identificată în toate habitatele (temporare, permanente, foto 19) de pe suprafaţa ariei naturale protejate. Ca urmare a activităţii de monitorizare, desfăşurată în ultimii trei ani, am costata faptul că cele două noi habitate acvatice naturale din aflate în zona Dragalina - Sima şi Pepiniera Seceni (zona Meri- Căcata) nu înregistrează fenomenul de secare în perioadele secetoase ale anului, astfel le putem considera habitate permanente capabile să susţină populaţii ale celor trei specii de amfibieni (*Bombina variegata , Triturus cristatus şi Triturus vulgaris).*

Având în vedere că speciile au fost semnalate pe teritoriul ariei naturale protejate, a faptului că asupra habitatelor nu s-a intervenit antropic cât şi identificarea de noi habitate specifice, apreciem că starea de conservare se poate reconsidera din punct de vedere al habitatului ca fiind una favorabilă pentru speciile de triton, *Triturus cristatus şi Triturus vulgaris.*

Foto 8. Habitat acvatic, zona Pepinierei Seceni (Meri-Căcata)

Evoluția stării de conservare a habitatelor şi speciilor.

Aprecierea evoluţiei starii de conservare a speciilor şi habitatelor după activităţile de monitorizare desfăşurate de administraţia ariei naturale protejate, în anul 2023 este redată în următorele tabele (tabelul nr.4 şi tabelul nr.5).

Tabelul nr.4

Nr. crt.	Cod/Specie de interes comunitar	Starea de conservare din punct de vedere al populație speciei.	Starea de conservare din punct de vedere al habitatul speciei.	Starea de conservare din punct de vedere al perspectivelor speciei în viitor	Starea globală de conservare a speciei
Mamifere					
1.	*1361 Lynx lynx*	favorabilă	favorabilă	favorabilă	necunoscută
2.	*1354 *Ursus arctos*	favorabilă	favorabilă	favorabilă	necunoscută
3.	*1352 *Canis lupus*	favorabilă	favorabilă	favorabilă	necunoscută
4.	*1355 Lutra lutra*	favorabilă	favorabilă	favorabilă	necunoscută
Nevertebrate					
1.	*1093*Austropotamobius torrentium*	favorabilă	favorabilă	favorabilă	necunoscută
2.	*6199*Callimorpha (Euplagia, Panaxia) quadripunctaria*	favorabilă	favorabilă	favorabilă	necunoscută
Amfibieni					
1.	*1166 Triturus cristatus*	favorabilă	nefavorabilă-inadecvată	nefavorabilă-inadecvată	necunoscută
2.	*1193Bombina variegata*	favorabilă	favorabilă	favorabilă	necunoscută
Plante					
1.	*4070* Campanula serrate*	favorabilă	favorabilă	Nefavorabilă-neadecvat	necunoscută

Notă: S-a apreciat îmbunătăţirea stării de conservare din punct de vedere al habitatului, în cazul speciei *Triturus cristatus*.

S-a apreciat ca fiind în stare favorabilă de conservare speciile *Austropotamobius torrentium şi Callimorpha (Euplagia, Panaxia) quadripunctaria*, stare definită de parametri existenţi în teren, pe suprafaţa ariei naturale protejate, la nivelul anului 2023.

Tabelul nr.5

Nr. crt.	Cod/Habitat de interes comunitar	Starea de conservare din punct de vedere al suprafeţei ocupate.	Starea de conservare din punct de vedere al structurii şi funcţiilor specifice	Starea de conservare din punct de vedere al perspectivelor habitatului în viitor	Starea globală de conservare a habitatului
1.	4060 Tufărişuri alpine şi boreale	favorabilă	favorabilă	favorabilă	necunoscută
2.	6410 Pajişti cu *Molinia* pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase	nefavorabilă-inadecvată	favorabilă	nefavorabilă-inadecvată	necunoscută
3.	6520 Pajişti montane	favorabilă	favorabilă	favorabilă	necunoscută
5.	91E0*Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* şi *Fraxinus excelsior*	favorabilă	favorabilă	favorabilă	necunoscută

Notă: Starea de conservare a habitatelor s-a menţinut aceeaşi ca cea identificata la evaluarea iniţială. Datele din teren sunt insuficiente pentru a se putea evalua o altă tendinţă în cazul acestor habitate.

1.3. Pază, implementare reglementări şi măsuri specifice de protecţie :

Atașat este prezentată în format tabelar, situația aplicării măsurilor de protecție stabilite și implementate de către APNDJ în anul de raportare, atît pentru specii cît și pentru habitate, în tabelele nr. 6, respectiv nr. 7:

Nr. Crt.	Specie/grup de specii (cod, denumire ştiinţifică)	Măsură de protecţie stabilită	Documentul prin care s-a stabilit măsura specifică (denumire document)	Localizarea suprafeţei pe care se aplică măsura de protecţie (U.A.T şi denumirea zonei conform toponimiei locale)	Responsabilitatea implementării (denumirea persoanei juridice/numele şi prenumele persoanei fizice responsabile de implementarea măsurii)	Modalitate de implementare (descriere succintă)
1	Specii de floră de interes naţional*(ex. Gallanthus nivallis, Hepatica transsilvanica)*	-Reglementarea şi controlul activităţii turistice (campări în afara locurilor desemnate, părăsire trasee turistice, marcări şi deschideri de poteci secundare); -Interzicerea colectarii ilegale; -Controlul depozitării deşeurilor; -Implementarea restricţiilor privind accesul motorizat în aria naturală protejată, aruncarea deşeurilor , deversarea apelor uzate şi menajere şi colectarea speciilor de floră şi faună.	Propunere Plan de Management - neaprobată şi Plan anual de lucru	Căi de acces recunoscute „drumul Plaiului”; DAF Polatişte; DAF Cerbănaşu;	RNP-Romsilva, Administraţia Parcului Naţional Defileul Jiului (APNDJ)	Se urmăreşte repectarea acestor măsuri în perioada de înflorire când se fac deplasări în zonele de distribuţie ale speciilor pentru a identifica posibilelor activităţi de deranjare, rupere, dezrădăcinare plante, părăsirea trasee turistice/ tematice, abandonare resturi/deşeuri, campări în locuri nepermise.

2.	Carnivore mari (1352* *Canis lupus*, 1361 *Lynx lynx*, 1354 * *Ursus arctos*) şi specii pradă (2644 *Capreolus capreolus*, 2645 *Cervus elaphus*, 1369 *Rupicapra rupicapra*)	-Păstrarea tipului natural de pădure, respectiv aplicarea principiilor de gospodărire durabilă a pădurilor; -Dezvoltarea/implementarea de programe / planuri / proiecte / activități este permisă doar în cazul în care nu conduce la reducerea suprafeței fiecărui habitat neforestier existent la nivelul ariei naturale protejate; -Limitarea, prin avize, a tăierilor și eliminării arbuștilor, tufărișurilor, gardurilor vii pentru păstrarea unei diversități naturale cu arbori şi arbuşti din specii autohtone; -Interzicerea schimbării categoriei de folosință a terenului, menținerea suprafețelor de pajiște din cuprinsul ariei protejate prin încurajarea practicilor tradiționale de folosire ca pășuni și/sau fânețe; -Interzicerea abandonării în habitate a deșeurilor de orice natură și crearea de drumuri/cărări noi; -Pe suprafețele cu vegetație lemnoasă situate în afara fondului forestier se limitează îndepărătarea vegetației forestiere și/sau extragerea exemplarelor din speciile	Propunere Plan de Management - neaprobată și Plan anual de lucru	Suprafețele de fond forestier, pășuni din aria naturală protejată	APNDJ	În cadrul activităților periodice de patrulrare, prevenire a faptelor antisociale și în cadrul verificărilor avizelor emise se verifică respectarea acestor măsuri; Totodată, în cadrul procedurilor de evaluare a programelor / planurilor / proiectelor / activităților s-au emis avize condiționate pentru respectarea acestor măsuri.

		lemnoase edificatoare ale habitatelor de interes conservativ; -Interzicerea păşunatului în pădure; -Implementarea restricțiilor privind accesul motorizat în aria naturală protejată, aruncarea deşeurilor , deversarea apelor uzate şi menajere şi colectarea speciilor de floră şi faună; -Gestionarea câinilor fără stăpân şi a celor hoinari de pe suprafața ariei naturale protejate; -Reglementarea turismului, respectiv practicarea sporturilor/concursurilor/ competițiilor pe raza ariei naturale protejate, în vederea limitării perturbării speciilor şi pentru conflictelor om- animale sălbatice.				

3.	Chiroptere (1304 *Rhinolophus ferrumequinum*, 1308 *Barbastella barbastellus* , 1303 *Rhinolophus hipposideros*, 1324 *Myotis myotis* , 1307 *Myotis blythii* , 1310 *Miniopterus schreibersii*) şi Nevertebrate (1086 *Cucujus cinnaberinus*, 4026 *Rhysodes sulcatus*, 1083 *Lucanus cervus*, 6908 *Morimus asper funereus*, 6966* *Osmoderma eremita Complex*, 1087* *Rosalia alpina*, 4054 *Pholidoptera transsiylvanica*, 4014 *Carabus variolosus*, 1088 *Cerambyx cerdo*,	-Păstrarea tipului natural de pădure, respectiv aplicarea principiilor de gospodărire durabilă a pădurilor; -Promovarea tratamentelor silvice bazate pe regenerarea naturală. -Dezvoltarea/implementarea de programe / planuri / proiecte / activități este permisă doar în cazul în care nu conduce la reducerea suprafeței fiecărui habitat neforestier existent la nivelul ariei naturale protejate; -Interzicerea schimbării categoriei de folosință a terenului, menținerea suprafețelor de pajiște din cuprinsul ariei protejate prin încurajarea practicilor tradiționale de folosire ca pășuni și/sau fânețe; -Pe suprafețele cu vegetație lemnoasă situate în afara fondului forestier se limitează îndepărătarea vegetației forestiere și/sau extragerea exemplarelor din speciile lemnoase edificatoare ale habitatelor de interes conservativ; -Menținerea arhitecturii tradiționale. -Limitarea activităților de reabilitare sau modernizare a oricărei infrastructuri de transport din arealul ariei naturale protejate. -Limitarea prin avize, a extragerii arborilor în cadrul lucrărilor de toaletare și curățare a vegetației din vecinătatea DN 66 și a căii ferate -Menținerea exemplarelor bătrâne de arbori de stejar, fag, carpen, etc. la densități cât mai mari (minim 3 exemplare la un ha de pădure), pentru asigurarea parametrilor specifici stării de conservare favorabile a speciilor. -Menținerea arborilor de biodiversitate/insule de îmbătrânire (minim 5 arbori/ha) -Menţinerea volumului de lemn mort la hectar specific habitatului speciei din aria	Propunere Plan de Management - neaprobată și Plan anual de lucru	Suprafețele de fond forestier, pășuni și construcții din aria naturală protejată	APNDJ	În cadrul activităților periodice de patrulrare, prevenire a faptelor antisociale şi în cadrul verificărilor avizelor emise se verifică respectarea acestor măsuri; Totodată, în cadrul procedurilor de evaluare a programelor / planurilor / proiectelor / activităților s-au emis avize condiţionate pentru respectarea acestor măsuri. S-au comunicat aceste măsurii membrilor comunităţii locale şi factorilor de interes în cadrul sedinţelor Consiliului Consultativ de Administrare (CCA).

4.	*1355 Lutra lutra*	-Implementarea restricțiilor privind depozitarea deșeurilor şi deversarea apelor uzate; -Gestionarea câinilor fără stăpân și a celor hoinari de pe suprafața ariei naturale protejate; -Reglementarea turismului, respectiv practicarea sporturilor/concursurilor/ competițiilor pe raza ariei naturale protejate, în vederea limitării perturbării speciilor și pentru evitarea conflictelor om- animale sălbatice; - Monitorizarea existenţei câinilor fără stăpân și a celor hoinari de pe suprafața ariei naturale protejate; - Verificarea respectării normelor tehnice de exploatare, depozitare și transport a masei lemnoase.	Propunere Plan de Management - neaprobată și Plan anual de lucru	Sectoare ale rîului Jiu, din vecinătatea punctelor de monitorizare a speciei.	APNDJ	În cadrul activităților periodice de patrulrare, prevenire a faptelor antisociale, în cadrul verificărilor avizelor emise cât şi în cadrul activităţii de monitorizare a speciei se verifică respectarea acestor măsuri;
5	Specii de amfibieni (1193 *Bombina variegata*, 2357 *Triturus vulgaris şi* 1166 *Triturus*	-Desfășurarea de acțiuni de control în vederea verificării respectării condițiilor impuse în cadrul avizelor emise și a măsurilor de management comunicate; -Implementarea restricțiilor privind accesul motorizat în aria naturală protejată, aruncarea	Propunere Plan de Management - neaprobată și Plan anual de lucru	Gară Meri, Comandă, Dragalina-Sima şi Meri-Căcata	APNDJ	În cadrul activităților periodice de patrulrare, prevenire a faptelor antisociale, în cadrul verificărilor avizelor emise cât şi în cadrul activităţii de

	cristatus)	deşeurilor şi colectarea speciilor de floră şi faună; -Dezvoltarea/implementarea de programe / planuri / proiecte / activităţi este permisă doar în cazul în care nu conduce la reducerea suprafeţei fiecărui habitat neforestier existent la nivelul ariei naturale protejate;				monitorizare a speciei se verifică respectarea acestor măsuri; Totodată, în cadrul discuţiilor cu membrii comunităţii locale şi factorii interesaţi (ex. Beneficiarii exploatărilor de masă lemnoasă provenită din vegetaţia din afara fondului forestier; CFR - infrastructură, etc.) au fost comunicate aceste măsuri.
6	Carnivore mari (1352* *Canis lupus*, 1361 *Lynx lynx*, 1354 * *Ursus arctos*) şi specii pradă (2644 *Capreolus capreolus*, 2645 *Cervus elaphus*, 1369 *Rupicapra*	Montarea de bariere silvice şi panou de informare/ avertizare pentru interzicerea accesului necontrolat.	Plan anual de lucru	DAF Chitu-Argele, zona Enoiu spre Argele	APNDJ	S-a amplasat o bariere de restricţionarea accesului şi un panou de informare-avertizare în cursul anului 2023.

	rupicapra)					
7	Carnivore mari (1352* *Canis lupus*, 1361 *Lynx lynx*, 1354 * *Ursus arctos*) şi specii pradă (2644 *Capreolus capreolus*, 2645 *Cervus elaphus*, 1369 *Rupicapra rupicapra*)	-Efectuarea lucrărilor astfel încât să se mențină funcționalitatea punctelor de conectivitate pentru speciile de faună sălbatică (interzicerea blocării accesului); -Luarea măsurilor pentru eliminarea riscului interacțiunii cu fauna sălbatică (ex. abandonarea resturilor de alimente în zona de lucru).	Aviz emis	Cale ferata şi ampriza acesteia pe tronson Bumbești Jiu – Livezeni (UAT Bumbești-Jiu)	CFR Craiova, Secția L5 Tg-Jiu	Lucrările de întreţinere a infrastructurii de transport s-au efectuat respecându-se aceste condiţii. Nu s-au realizat bariere temporare sau permanente în zonele unde s-au desfăşurat lucrările avizate.
				Drum Național 66 pe tronson Bumbești Jiu – Livezeni (UAT Bumbești-Jiu)	CNAIR, SDN Tg-Jiu	
		Igienizarea și menținerea în stare corespunzătoare a sectoarelor administrate (parcări, zona de siguranță a drumului, etc.), astfel încît peisajul să nu fie alterat și totodată să nu favorizeze apariția / menținerea cîinilor hoinari sau a faunei în zona drumului național;	Aviz emis	Parcările Drum Național 66 pe tronson Bumbești Jiu – Livezeni (UAT Bumbești-Jiu)	CNAIR, SDN Tg-Jiu	Periodic se colectează deşeurile din zona parcărilor
8	Chiroptere (1304	-Menţinerea proporţiei de 70%/1000mp a	Condiţii	Fond forestier	OS Jiul	În cadrul activităților de

	Rhinolophus ferrumequinum, 1308 *Barbastella barbastellus* , 1303 *Rhinolophus hipposideros*, 1324 *Myotis myotis* , 1307 *Myotis blythii* , 1310 *Miniopterus schreibersii*) ŞI Nevertebrate (1086 *Cucujus cinnaberinus*, 4026 *Rhysodes sulcatus*, 1083 *Lucanus cervus*, 6908 *Morimus asper funereus*, 6966* *Osmoderma eremita Complex*, 1087* *Rosalia*	speciilor caracteristice habitatelor forestiere; - Se va urmări menţinerea volumului de lemn mort la hectar în proporţie de 10 mc, pentru a crea insule de îmbătrânire sau pentru menţinerea acestora, reprezentând condiţiile specifice de habitat pentru speciile de insecte xilofage.	conform OM 1822/2020	Porceni-Pleşa		verificare a condițiilor emise pentru recoltarea masei lemnoase precum și în cadrul patrulărilor.

	alpina, 1088 *Cerambyx cerdo*					
9	Specii de amfibieni (1193 *Bombina variegata*, 2357 *Triturus vulgaris şi* 1166 *Triturus cristatus)*	Intreținerea periodică a căilor de acces (drumuri auto forestiere, căi de acces recunoscute de comunitate) în vederea evitării formării de habitate temporare pentru speciile de amfibieni;	Condiţii conform OM 1822/2020	DAF şi drumuri de acces de pe suprafaţa	Administratori de fond forestier şi administratori de drumuri de acces	
10	Specii de floră de interes naţional (fără cod Natura 2000)	-Păstrarea amprentei la sol a construcției; -Deșeurile rezultate din activitate se vor elimina periodic de pe suprafața ariei naturale protejate prin grija proprietarului; -Respectarea normele privind prevenirea incendiilor; -Nu se vor ocupa alte suprafețe decât cele deținute în proprietate, pentru organizare de șantier. -Nu se va schimba configurația naturală a terenului, nu se vor executa excavații, șanțuri şi nu se va depune material de umplutură pe proprietate; - În cadrul lucrărilor mecanizate, se vor	Aviz emis	Chitu,Meri-Căcata, Comandă-Lainici	Proprietari-persoane fizice solicitante	În cadrul activităților de verificare a avizelor/acordurilor emise şi a activităților de prevenire şi patrulare.

		utiliza utiliaje care să nu conducă la tasarea terenului (ex. buldoexcavator); - În cazul în care proprietarul solicită tăierea arborilor din proprietate, se va adresa Ocolului Silvic respectând legislația silvică în ceea ce privește marcarea, inventarierea și transportul arborilor.				
11	Ihtiofaună şi 1355 *Lutra lutra*	-Identificare şi realizarea de soluții alternative pînă la funcționarea toaletei noi propuse, în acord cu legislația în vigoare, inclusiv prin instalarea de toalete ecologice, pe terenul deținut; -Deșeurile rezultate din activitate se vor elimina periodic de pe suprafața ariei naturale protejate prin grija proprietarului. -Nu sunt permise depozitări în afara proprietății, în raza PNDJ; - Nu se vor ocupa alte suprafețe decât cele deținute în proprietate, pentru organizarea de șantier sau pentru alte drumuri de acces;	Aviz emis	Zona Mănăstirii Lainici	Mănăstirea Lainici	
12	*4070*Campanula serrata*	- Se va utiliza pentru păşunat cu efectivele de animale declarate, întreaga suprafață de păşune declarată și arendată conform contractelor ;	Acord emis	Gol de munte Moneas-Chenia-Dumitra,	Utilizatorii de pajişte	S-au respectat condiţiile impuse prin acord.

		- Nu se vor ocupa suprafețe de pajiște cu construcții; - Nu se va depăși numărul animalelor declarate; -Nu se va depăși încărcatura maxima de UMV/ha, - Se va respecta sezonul de păşunat; -Se va elimina de pe suprafața parcului național surplusul de gunoi de grajd; - Nu se va incendia / curăța vegetația de tufărișuri de pe suprafața de pajiște folosită ca păşune; - Se vor elimina speciile problematice (urzică, ștevie) prin cosire, de lângă locurile de odihnă ale animalelor.		Gol de munte Reciu-Argele		
13	Carnivore mari (1352* *Canis lupus*, 1361 *Lynx lynx*, 1354 * *Ursus arctos*) şi specii pradă (2644 *Capreolus capreolus*, 2645	- Nu se va depăși numărul animalelor declarate; - Se va respecta Legea vânătorii 407/2006 și a protecției fondului cinegetic în ceea ce privește numărul admis de câini de pază la turme, art. 23, alin.1, lit k); - Nu se va păşuna cu un număr mai mare de animale decât pentru cele solicitate;	Acord emis	Gol de munte Moneas-Chenia-Dumitra, Gol de munte Reciu-Argele	Utilizatorii de pajiște	S-au respectat condițiile impuse prin acord.

	Cervus elaphus, 1369 *Rupicapra rupicapra*)	- Se va respect sezonul de păşunat; -Se va anunța Administrația Parcului Național Defileul Jiului în cazul, în care se înregistrează mortalități la animalele care păşunează pe teritoriul ariei protejate ca urmare a unei epizootii.				

Nr. Crt.	**Habitat (cod, denumire)**	**Măsură de protecție stabilită**	**Documentul prin care s-a stabilit măsura specifică (denumire document)**	**Localizarea suprafeței pe care se aplică măsura de protecție (U.A.T și denumirea zonei conform toponimiei locale)**	**Responsabilitatea implementării (denumirea persoanei juridice/numele și prenumele persoanei fizice responsabile de implementarea măsurii)**	**Modalitate de implementare (descriere succintă)**
1	4060 Tufărişuri alpine şi boreale, 6410 Pajişti cu	Reglementarea şi controlul activităţii turistice (campări în afara locurilor desemnate, părăsire trasee turistice, marcări și deschideri de poteci secundare); Interzicerea colectarii ilegale;	Propunere Plan de Management - neaprobată și Plan anual	Căi de acces recunoscute „drumul Plaiului”; DAF Polatişte; DAF	RNP-Romsilva, Administraţia Parcului Naţional Defileul Jiului (APNDJ)	Se urmăreşte repectarea acestor măsuri în perioada de înflorire când se fac deplasări în zonele de distribuţie ale speciilor

	Molinia pe soluri calcaroase, turboase sau argiloase, 6520 Pajişti montane şi pajişti fără cod Natura 2000	Controlul depozitării deşeurilor; Implementarea restricţiilor privind accesul motorizat în aria naturală protejată, aruncarea deşeurilor , deversarea apelor uzate şi menajere şi colectarea speciilor de floră şi faună.	de lucru	Cerbănaşu;		pentru a identifica posibilelor activităţi de deranjare, rupere, dezrădăcinare plante, părăsirea trasee turistice/ tematice, abandonare resturi/deşeuri, campări în locuri nepermise.
2.	9110 Păduri de fag de tip Luzulo-Fagetum, 9130 Păduri de fag de tip Asperulo-Fagetum , 91E0* Păduri aluviale cu Alnus glutinosa şi Fraxinus excelsior, 9150 Păduri	Păstrarea tipului natural de pădure, respectiv aplicarea principiilor de gospodărire durabilă a pădurilor; Dezvoltarea/implementarea de programe / planuri / proiecte / activităţi este permisă doar în cazul în care nu conduce la reducerea suprafeţei fiecărui habitat forestier existent la nivelul ariei naturale protejate; Limitarea, prin avize, a tăierilor şi eliminării arbuştilor, tufărişurilor, gardurilor vii pentru păstrarea unei diversităţi naturale cu arbori şi arbuşti din specii autohtone; Interzicerea abandonării în habitate a deşeurilor de orice natură şi crearea de drumuri/cărări noi; Pe suprafeţele cu vegetaţie lemnoasă situate în	Propunere Plan de Management - neaprobată şi Plan anual de lucru	Suprafeţele de fond forestier, păşuni din aria naturală protejată	APNDJ	În cadrul activităţilor periodice de patrulrare, prevenire a faptelor antisociale şi în cadrul verificărilor avizelor emise se verifică respectarea acestor măsuri; Totodată, în cadrul procedurilor de evaluare a programelor / planurilor / proiectelor / activităţilor s-au emis avize condiţionate pentru respectarea acestor măsuri.

	medio-europene de fag din Cephalanthero-Fagion, 91V0 Păduri dacice de fag, 91Y0 Păduri dacice de stejar şi carpen, 9410 Păduri acidofile de Picea abies din regiunea montana	afara fondului forestier se limitează îndepăratarea vegetației forestiere și/sau extragerea exemplarelor din speciile lemnoase edificatoare ale habitatelor de interes conservativ; Interzicerea păşunatului în pădure; Implementarea restricțiilor privind accesul motorizat în aria naturală protejată, aruncarea deșeurilor , deversarea apelor uzate și menajere și colectarea speciilor de floră și faună;				
3	9110 Păduri de fag de tip Luzulo-Fagetum, 91V0 Păduri dacice de fag,4060 Tufărişuri alpine şi	Montarea de bariere silvice şi panou de informare/ avertizare pentru interzicerea accesului necontrolat.	Plan anual de lucru	DAF Chitu-Argele, zona Enoiu spre Argele	APNDJ	S-a amplasat o bariere de restricţionarea accesului şi un panou de informare-avertizare în cursul anului 2023.

	boreale, 6520 Pajişti montane şi pajişti fără cod Natura 2000					
4	9110 Păduri de fag de tip Luzulo-Fagetum, 91E0* Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* şi *Fraxinus excelsior*, 91V0 Păduri dacice de fag,	Utilizarea de tehnologii şi substanţe care să respecte legislaţia în vigoare referitor la realizarea lucrărilor de combatere a vegetaţiei invazive (troscot japonez, ambrozie etc.); se recomandă pe cât posibil utilizarea metodelor mecanice (smulgere şi cosire repetată). Conform legislaţiei în vigoare, se vor realiza periodic lucrări specifice de combatere/eliminare a speciilor invazive (troscot japonez, ambrozie, etc.) de pe suprafaţa de teren deţinută / administrată de solicitant;	Aviz emis	Cale ferata şi ampriza acesteia pe tronson Bumbeşti Jiu – Livezeni (UAT Bumbeşti-Jiu)	CFR Craiova, Secţia L5 Tg-Jiu	Responsabilul a realizat periodic lucrari de combatere a speciilor invazive pe trasamentul căii ferate cu substanţe chimice omologate pe suprafeţele de teren administrate conform avizului emis.
			Aviz emis	Drum Naţional 66 pe tronson Bumbeşti Jiu – Livezeni (UAT Bumbeşti-Jiu)	CNAIR, SDN Tg-Jiu	Responsabilul a realizat periodic lucrari de combaterea mecanică (cosire) a speciilor invazive pe suprafeţele de teren administrate conform avizului emis.
5	91E0* Păduri aluviale cu	Lucrările de toaletare de pe marginea DN66 în zona km 113+000 ... 113+200 se vor realiza cu	Aviz emis	Drum Naţional 66 pe tronson	CNAIR, SDN Tg-Jiu	Lucrările de întreţinere a infrastructurii de transport

	Alnus glutinosa şi *Fraxinus excelsi*or,	minimum de intervenție asupra regenerării naturale de anin (*Alnus glutinosa*);		Bumbești Jiu – Livezeni (UAT Bumbești-Jiu)		s-au efectuat cu minim de intervenţie în zona menţionată în aviz
6	9110 Păduri de fag de tip Luzulo-Fagetum, 9130 Păduri de fag de tip Asperulo-Fagetum	-Interzicerea deschiderii altor căi de acces (instalații scos apropiat) în u.a.-urile deja parcurse cu lucrări și întreținerea celor existente; -Menţinerea proporţie de 70%/1000mp a speciilor caracteristice habitatului 9110 Păduri de fag de tip Luzulo-Fagetum, 9130 Păduri de fag de tip *Asperulo-Fagetum*; - Se va urmări menţinerea volumului de lemn mort la hectar în proporţie de 10 mc, pentru a crea insule de îmbătrânire sau pentru menţinerea acestora, reprezentând condiţiile specifice de habitat pentru speciile de insecte xilofage.	Condiţiilor conform OM 1822/2020	Fond forestier Porceni-Pleşa	OS Jiul	În cadrul activităților de verificare a condițiilor impuse pentru recoltarea masei lemnoase.
7	6520 Pajişti montane şi pajişti fără cod Natura 2000	-Păstrarea amprentei la sol a construcției; -Deșeurile rezultate din activitate se vor elimina periodic de pe suprafața ariei naturale protejate prin grija proprietarului; -Respecta normele privind prevenirea incendiilor având în vedere vecinătatea cu	Aviz emis	Chitu,Meri-Căcata, Comandă	Proprietari-persoane fizice solicitante	

		fondul forestier; -Nu se vor ocupa alte suprafețe decât cele deținute în proprietate, pentru organizare de șantier sau pentru drumuri de acces.				
8	6520 Pajişti montane şi pajişti fără cod Natura 2000, 9110 Păduri de fag de tip Luzulo-Fagetum, 91V0 Păduri dacice de fag, 4060 Tufărişuri alpine şi boreale 91V0 Păduri dacice de fag, 9410 Păduri acidofile de *Picea abies* din regiunea	- Se va utiliza pentru păşunat cu efectivele de animale declarate, întreaga suprafață de păşune declarată și arendată conform contractelor ; - Nu se vor ocupa suprafețe de pajiște cu construcții; - Nu se va depăși numărul animalelor declarate; - Este interzis păşunatul animalelor domestice în pădure conform Codului silvic legea 46/2008, art. 53, alin 1); - Nu se va depăși încărcatura maxima de UMV/ha, - Nu se va păşuna cu un număr mai mare de animale decât pentru cele solicitate; - Se va respect sezonul de păşunat; -Se va elimina de pe suprafața parcului național surplusul de gunoi de grajd; - Nu se va incendia / curăța vegetația de tufărişuri de pe suprafața de pajiște folosită ca păşune; - Se vor elimina speciile problematice (urzică,	Acord emis	Gol de munte Moneas-Chenia-Dumitra, Gol de munte Reciu-Argele	Utilizatorii de pajişte	S-au respectat condiţiile impuse prin acord.

	montana	ștevie) prin cosire , de lângă locurile de odihnă ale animalelor.				
9	6520 şi pajişti fără cod Natura 2000	-Nu se va schimba configurația naturală a terenului, nu se vor executa excavații, șanțuri şi nu se va depune material de umplutură pe proprietate; - În cadrul lucrărilor mecanizate, se vor utiliza utiliaje care să nu conducă la tasarea terenului (ex. buldoexcavator); - Deșeurile rezultate din activitate se vor elimina periodic de pe suprafața ariei naturale protejate prin grija proprietarului; - Având în vedere vecinătatea cu fondul forestier, pe parcursul lucrărilor proprietarul va respecta normele privind prevenirea și stingerea incendiilor; - Nu se vor ocupa alte suprafețe decât cele deținute în proprietate, pentru organizare de șantier sau pentru drumuri de acces. - În cazul în care proprietarul solicită tăierea arborilor din proprietate, se va adresa Ocolului Silvic respectând legislația silvică în ceea ce privește marcarea, inventarierea și transportul arborilor.	Acord emis	Zona Lainici - Comandă, UAT Bumbești-Jiu	Proprietari-persoane fizice solicitante	S-au realizat parţial lucrările cu respectarea măsurilor impuse.

	9110 Păduri de fag de tip Luzulo-Fagetum, 91V0 Păduri dacice de fag,	-Pe parcursul desfășurării lucrărilor se vor asigura măsurile de prevenire și stingere a incendiilor ; - Se vor elimina de pe suprafața ariei protejate toate tipurile de deșeuri rezultate; - Este interzisă crearea de drumuri noi de acces în afara infrastructurii existente;	Acord emis	Tronsonul liniei electrice Meri-Pietrele Albe, UAT Bumbești-Jiu	SC ESS Oltenia SRL	
10	91Y0 Păduri dacice de stejar şi carpen	-Gestionarea corespunzătoare a deșeurilor rezultate din activitate, precum și a deșeurilor menajere, după caz; -Interzicerea arderilor diverselor tipuri de deșeuri sau alte materiale pe sectorul de lucru; -Utilizarea de tehnologii și substanțe care să respecte legislația în vigoare referitor la realizarea lucrărilor de combatere a vegetației invazive;	Aviz emis	Drumuri de pământ, zona Luncani, UAT Bumbești-Jiu	UAT Bumbeşti-Jiu	
11	9110 Păduri de fag de tip Luzulo-Fagetum, 91V0 Păduri	-Nu se va modifica configurația versanților și malurilor pârâului Polatiște din vecinătatea drumului auto forestier; -Gestionarea corespunzătoare a deșeurilor rezultate din activitate, precum și a deșeurilor	Acord emis	DAF Polatiște, UAT Petroșani	Ocolul Silvic Petroşani	

	dacice de fag, 7220* Izvoare petrifiante cu formare de travertine	menajere, după caz; -Evenimentele de calamitate se vor aduce la cunoștința Administrației Parcului Național Defileul Jiului, operativ, pentru demararea procedurilor legale specifice;				

Pe parcursul anului 2023 personalul nostru a efectuat 659 de patrulări pe raza parcului.

Activitatea s-a desfăşurat în baza graficelor de patrulare întocmite periodic sau conform dispoziţiilor conducerii Administraţiei.

S-au efectuat periodic şi activităţi de colaborare pe linie de pază cu reprezentanţi ai ocoale silvice, primării, Poliţie şi Jandarmeria Române.

S-au monitorizat periodic drumurile auto forestiere, traseele de vizitare, locul de campare Lainici precum şi alte puncte de interes, etc.

În scopul informării vizitatorilor, au fost amplasate panouri sau au fost refăcute unde a fost cazul, de asemenea au fost împrospătate cu vopsea marcajele de delimitare a fondului forestier în special cele pentru desemnarea zonei de protecţie integrală. Au fost împrospătate limitele ariei protejate în perioada de primăvară-vară, în zonele unde vizibilitatea acestora era mai redusă.

Pe parcursul anului 2023 nu au fost semnalate incendii de pădure sau fânețe pe raza parcului, membrii comunităţii fiind informaţi periodic de către personalul parcului.

Pe parcursul anului 2023 nu au fost aplicate sancţiuni contravenţionale, nefiind surprinse persoane care să săvârşească activităţi ilegale pe raza parcului. Pentru faptele identificate în teren, s-au efectuat demersuri către organismele abnilitate pentru efectuarea de ceercetări.

De asemenea prin grafice periodice s-a verificat implementarea în teren a condiţiilor din avizele eliberate, nefiind constatate nereguli.

1.3. Managementul datelor

Baza de date în format GIS a fost actualizată permanent şi adăugate noi straturi (de exemplu: Harta construcţiilor, Harta cu potecile tematice din parc, Hărţi distribuţie specii şi habitate conform monitorizărilor, Harta monumentelor naturii, Hărţile impacturilor asupra speciilor şi habitatelor, Hărţile presiunilor şi ameninţărilor, Harta cailor de acces, Harta izvoarelor, Harta punctelor de informare, etc.). Au fost efectuate un număr de :

- 48 Actualizări bază foto
- 3 Actualizări bază de date privind monitorizarea speciilor de floră
- 23 Actualizări bază de date privind monitorizarea speciilor de faună
- 3 Actualizări bază de date privind monitorizarea habitatelor naturale
- 15 Actualizări bază de date privind construcţiile existente în afara zonelor de dezvoltare durabilă

Administraţia parcului dispune şi actualizează permanent o bază de date fotografică de aproximativ 2 TB, în care sunt păstrate fotografii legate de obiectivele turistice din parc, activităţile administraţiei, etc.

În vederea păstrării în siguranţă a datelor parcului în format electronic administraţia parcului utilizează un server de fişiere şi un server GIS. De asemenea, periodic, se salvează datele pe un HardDisk extern.

Pagina web a parcului a fost accesată de aproximativ 9103 vizitatori iar pe alte rețele situația e următoarea : Facebook - 74 postări, afișări pe google maps cu noile informații –Cascada Murga, loc campare 300.000 de vizualizari.

Periodic se efectuează acțiuni de mentenanță a echipamentelor informatice în vederea bunei funcționări a acestora.

1.4. Reintroducere speciilor dispărute

Nu este cazul.

1.5. Reconstrucţie ecologică

Nu este cazul.

1.7. Implementarea setului de măsuri minime de conservare, respectiv a planului de management

S-a transmis către Ministerul Mediului şi Pădurilor setul de măsuri minime de conservare prin Adresa nr. 757 / 06.09.2012. Prin proiectele POS "*Măsuri de îmbunătățire a managementului și conștientizare publică în Parcul Național Defileul Jiului*" şi respectiv „*Elaborarea planurilor de monitoring pentru speciile Natura 2000, dezvoltarea infrastructurii de vizitare si a capacitatii institutionale a RNP APND* ", s-au stabilit măsurile de management pentru speciile și habitatele ce au fost vizate de proiect, măsuri ce au fost integrate în planul de management al ariei protejate.

Totodată, desfășurăm activitatea în conformitate cu Nota 13421 / CA / 11.09.2020 - Notă privind aprobarea setului minim de măsuri speciale de protecție și conservare a diversității biologice, precum și conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, de siguranță a populației și investițiilor din ROSCI0063 Defileul Jiului transmisă de către Agenţia Naţională pentru Arii Naturale Protejate - Serviciul Teritorial Gorj.

Până la aprobarea Planului de Management, aflat în stadiul de avizare ca urmare a revizuirii, se vor aplica măsurile minime de conservare transmise prin adresa mai sus amintită, coroborat cu aplicarea legislației în vigoare şi nota ANANP.

Menționăm că setul de măsuri minime este de fapt o transpunere a legislației în domeniul ariilor naturale protejate, cu preluare a reglementărilor în privința zonării parcului național. Ca atare, este dificl de aplicat și nu include măsuri concrete, specifice. Planul de management este instrumentul propice pentru aplicarea cadrului legal și sperăm să fie aprobat cît mai repede pentru punere în aplicare.

1.8 Baza de date geospațială a fost constituită conform instrucțiunii ANANP și s-a lucrat conform acesteia, predîndu-se la perioadele stabilite, informațiile solicitate.

1.9 Privitor la prevederile art. 22 din Ordinul MMAP nr. 1822/2020, respectiv procedura emiterii condițiilor specifice la punerea în valoare și exploatarea vegetației forestiere de pe raza Parcului Național Defileul Jiului, menționăm că Administrația Parcului Național Defileul Jiului a întocmit un registru cu evidența solicitărilor venite de la ocoalele silvice.

Astfel pe parcursul anului 2023 au fost emise condiții specifice conform OMMAP 1822/2020 pentru 15 solicitări de la o persoane fizice pentru curățirea proprietății de vegetația forestieră din afara fondului forestier sau de la proprietari de fond forestier.

Mențiuni cu privire la dificultăți în aplicarea concretă a acestei prevederi și mai ales la utilitatea unei astfel de reglementări au fost efectuate anterior în prezentarea presiunilor la nivelul speciilor și habitatelor din aria naturală protejată administrată, în special în cadrul vegetației din afara fondului forestier național.

Reiterăm cîteva aspecte care reduc importanța și dificultatea aplicării unei astfel de reglementări :

✓ Imposibilitatea controlului în cazul nerespectării condițiilor impuse;

✓ Nerespectarea de către ocolul silvic a termenelor solicitărilor, a locațiilor indicate de recoltare în cadrul amplasamentelor, a speciilor și arorilor identificați cu ocazia verificării la amplasament, etc.;

✓ Nerespectarea de către beneficiar a condițiilor de biodiversitate și a celor de protecție impuse de administratorul ariei naturale protejate;

Toate acestea, identificate de APN Defileul Jiului, conduc al ineficiența unei astfel de reglementări și la menținerea unei stări de fapt și de drept necorespunzătoare și care nu conduce la îndeplinirea obiectivelor de conservare.

Mai precizăm că aceste constatări, în activitatea APNDJ, sunt caracteristice vegetației din afara fondului forestier.

Administrația a realizat periodic în cadrul întîlnirilor cu factorii interesați (Consiliul Consultativ de Administrare – CCA) dezbateri și discuții cu privire la aceste chestiuni, inclusiv corelat cu aplicarea altor reglementări (ex. OM 294 / 1999- recoltarea vegetației din afara fondului forestier) dar fără rezultate notabile, din cauza gradului redus de implicare al factorilor interesați.

P2 Turism

2.1. Infrastructura de vizitare

Infrastructura de vizitare a PNDJ este slab dezvoltată, fapt întărit și de situația proprietății terenurilor din cuprinsul PNDJ (cca.80% în proprietate privată), astfel că derularea de proiecte în parteneriat pentru dezvoltarea infrastructurii de vizitare este anevoioasă și urmărește de fapt dezvoltarea de mari capacități sau de obiective deseori incompatibile cu regimul de arie protejată.

RNP APNDJ a dezvoltat de-a lungul timpului trei trasee tematice, după cum urmează :

Traseul tematic – educativ „*Poveștile Pădurii* „ are o o lungimea de 5,8 km, cu grad mediu de dificultate. Este amplasat în zona Meri, Bumbești-Jiu / Gorj, având o tematică referitoare la comunități locale, peisaj, floră și faună din PNDJ, fiind traseul educativ cel mai des folosit în relațiile cu unitățile de învățământ. În anul de referință au fost refăcute marcajele și reparate panourile informativ/educative unde a fost cazul.

Traseul tematic- informativ „*Defileul Jiului și comorile sale*” are o lungimea de 7,5 km, de dificultate medie, dezvoltat în zona Lainici, în apropierea așezărilor mănăstirești, până la creasta Braicului. Au fost efectuate în anul de referință lucrări de întreținere prin curățare de vegetație și împrospătarea marcajelor. S-a amplasat în zona de creastă, într-un punct de belvedere, o bancă din materiasle locale, creând astfel locul ideal pentru cea mai bună fotografie; aici vizitatorul va descoperi zonele de belvedere de unde se poate admira priveliștea spre Munții Parâng, Pasul Vîlcan , ecosistemul de stâncărie din zona cunoscută de localnici sub numele de Pereții Braicului, fosta Vamă Austro-Ungară și Trecătoarea Lainici **.**

La amplasarea obiectivului au colaborat voluntari, elevi din cadrul școlilor partenere și un ONG cu care am realizat în anul precedent o reîmprospătare a marcării traseului.

Traseul tematic „Sfinxul Lainicilor" are o lungime de 3,5 km, traseu de dificultate medie, dezvoltat în zona Lainici, având ca scop promovarea monumentului naturii - „Sfinxul Lainicilor" rezervație naturală. Se pot remarca arbori bătrâni și diferite specii de floră iar odată ajunși pe culmea traseului se poate observa o priveliște unică a celor mai importante elemente ale Parcului Național Defileul Jiului : râul Jiu, pasul Surduc, schitul Locurele și Mănăstirea Lainici.

În anul de referință s-a procedat la împrospătarea marcajelor și amenajarea unui loc de belvedere în zona de culme a traseului care oferă vizitatorului timpul de repaus și de conectare cu natura. Tot pentru facilitarea accesului la peisajele spectaculoase s-a făcut o extensie a traseului de la locul de campare. Astfel, acum traseul este mult mai spectaculos și se poate parcurge din trei (3) direcții, inclusiv din zona intrării spre locul de campare Lainici, facilitînd ușurința alegerii vizitatorului.

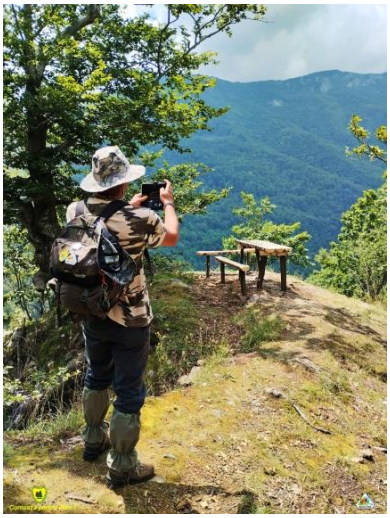

Traseele au fost promovate pe rețelele de socializare, însă cu ocazia patrulărilor nu am constatat parcurgerea lor de către turiști.

Tot în zona Lainici se află și rezervația naturală geologică "Stâncile Rafaila", un obiectiv turistic mai puțin vizitat.

Aici, în „trecătoarea Lainici" se pot vizita așezările religioase Mănăstirea Lainici, Mănăstirea Vișina, așezările egumenice Schitul Locuri Rele ("Locurele"), Schitul Pustnicului și monumentul istoric al Generalului Dragalina.

Locul de campare Lainici se află în Parcul Național Defileul Jiului, pe malul stâng al Jiului în zona Fața Babii- Lainici, din localitatea Bumbesti-Jiu, jud Gorj, la cca 650 m fata de DN 66 (45°16'7.62"N 23°23'21.95"E). Locul de campare dispune de amenajări minime, a fost igienizat periodic și semnalat corespunzător.

Poiana oferă o priveliste frumosa asupra versanților abrupți ai Crestei Braicului și asupra rezervației naturale Sfinxul Lainicilor. Vetrele de foc au fost reamenajate în primăvară și mesele pentru picnic au fost întreținute prin revopsire aceste acțiuni le cresc durata de viață.

Numărul vizitatorilor nu este deloc impresionant, nici măcar în zilele de week-end (estimăm circa 30 de vizitatori). Sporadic, poiana se animă pentru cîteva ore în perioada hramului mănăstirii Lainici (6 august – Schimbarea la față). Mai există și cîțîva vizitatori pentru câteva ore, pentru liniște.

Precizăm că locul de campare dispune și de pubelă pentru colectarea dșeurilor menajere, serviciu pentru care administrația parcului are contract de salubrizare, cu costuri ridicate iar raportat la venitul încasat din tarifarea vizitării sau a campării, această facilitate este neeconomică. Totuși, se impune menținerea acestui serviciu, sperînd că prin prisma unor alte potențiale investiții în infrastructura zonei, să reușim să avem o balață economică pozitivă.

Există în prezent cca. 89 de panouri informative amplasate în perimetrul ariei naturale protejate. În anul 2023 s-au realizat și amplasat 4 panouri informative, din care 1 panou informativ în zona Locului de campare și 3 panouri pe traseele tematice în zone în care vizitatorii pot opri în siguranță, pot lectura informațiile despre biodiversitate, reguli de vizitare, istorie, etc. Au fost reparate 19 panouri.

În urma amplasării din anul precedent a panoului informativ la Cascada Murga pentru o mai bună informare a vizitatorilor despre istoria locului, am constatat în anul de referință o creștere a numărului de recenzii pentru acest obiectiv turistic. Acest aspect reiese și din analiza postărilor pe Google, care a ajuns la aproximativ 300000 de vizualizări, unde mulți vizitatori postează imagini cu această cascadă. Cascada este în imediata apropiere a unei parcări, amplasarea permițând trecătorilor să oprească în siguranță pentru a o admira. Având în vedere impactul pozitiv, administrația a întreținut în colaborare cu SDN Tg Jiu mobilierul urban amplasat în anul precedent, locația devenind un punct de belvedere. Totuși, urmele vizitatorilor nu se lasă mult așteptate și astfel amplasamentul a trebuit să fie parcurs mai

des cu acțiuni de igienizare, în ciuda eforturilor de educație și conștientizare de pe rețelele de socializare.

Centrul de vizitare al Parcului Național Defileul Jiului este un element de infrastructură foarte elocvent în oferirea de informații suport pentru conștientizarea și promovarea conceptului de arie naturală protejată și mai ales de particularizare a elementelor definitorii pentru aceasta. Numărul vizitatorilor nu este unul impresionant, însă acțiunile desfășurate la centrul de vizitare se concentrează pe educația ecologică și prezentări pentru elevi și studenți, în cadrul unor parteneriate de colaborare, Anul acesta am reinterpretat Centrul de vizitare prin amplasarea de bannere cu imagini peisaj pe suprafața vitrată a acestuia; sunt 4 peisaje diferite surprinse în anotimpuri diferite, oferind astfel posibilitatea vizitatorului să își creeze deja o viziune despre ce va vedea în punctele de belvedere pe traseele tematice.

În anul curent, inclusiv turiști străini au trecut pragul centrului de vizitare, acest aspect datorându-se promovării pe paginile de socializare și din colaborarea cu Centrul de cercetare, documentare și promovare ”Constantin Brâncuși” Tg Jiu precum și promovării Parcului Național Defileul Jiului în aplicația City app Tg jiu, ca punct de atracție ecoturistică a județului Gorj.

https://play.google.com/store/apps/details?id=com.schubertundfranzke.cityapp.targujiu&hl=ro&gl=US&pli=1

Avizierul din centrul orașului Bumbești Jiu a fost amenajat pentru a fi cât mai atractiv, în vederea promovării administrației și a necesității comunicării diversificată și eficientă cu comunitatea locală. Acesta e actualizat periodic cu informații despre activitatea ad ministrației ariei naturale protejată dar și cu informații legislative care privesc proprietarii de terenuri din PNDJ. Există astfel o bună colaborare cu UAT Bumbești Jiu / Gorj.

Menționăm că administrația mai deține un astfel de punct de promovare amplasat în incinta gării din Tîrgu Jiu, punct de asemenea aprovizionat periodic cu materiale de promovare (imagini din cadrul activităților curente, informații diverse, parteneri, etc.).

Concluzionând, infrastructura de vizitare s-a îmbunătățit în acest an prin amplasarea de panouri iar traseele tematice-educative sunt foarte bine marcate cu cele două marcaje, respectiv cel de traseu tematic și cel distinctiv conform solicitărilor ANANP. În anul de referință toate traseele au fost evaluate împreună cu echipe Salvamont Gorj tocmai pentru a oferi mai multă încredere vizitatorilor, având în vedere că mare parte din drumețiile noastre sunt cu elevi de diverse grupe de vârstă, în baza protocoalelor de colaborare sau parteneriatelor educaționale .

2.2. Servicii, facilităţi de vizitare şi promovarea turismului

În cursul acestui an, au fost efectuate 6 acțiuni de prestare servicii de ghidare / însoțire turiști, în special cu parteneri pentru realizarea diverselor activități .

Aceste servicii au fost oferite cu ocazia unor evenimente de marcare a unor date importante pentru mediu (ex. Ziua Mediului, Ziua Europeană a Parcurilor). Evenimentele nu s-au bucurat de susținerea cuvenită, deși au fost bine primite de publicul interesat pe rețelele de socializare.

Astfel, reprezentanții administrației au însoțit :

- Personalul APNDJ a insotit specialiști germani în domeniul renaturării cursurilor de apă în coridoare ecologice- **Coridoare ecologice în Valea Jiului**, pe traseul „Defileul Jiului și comorile sale”;

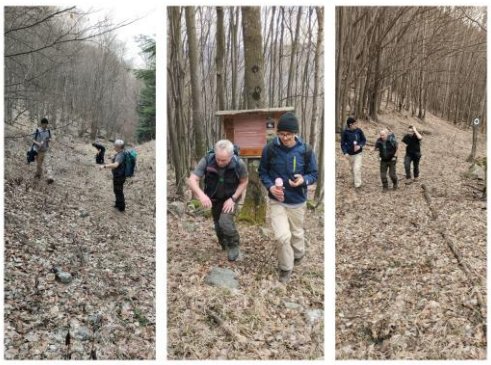

- Elevii Colegiului Național Ecaterina Teodoroiu din Târgu Jiu, sub coordonarea doamnei profesoare Claudia Oprișe împreună cu elevii din Polonia , Spania , Bulgaria și Italia s-au bucurat de peisajele minunate parcurgând traseul tematic Sfinxul Lainicilor în cadrul proiectului Erasmus+ "*Apprendre en paix* ".

- Tinerii participanți din cadrul proiectului „Planet Alpha” din Romania, Lituania, Egipt, Georgia, Turcia, Macedonia de Nord si Irlanda, prin intermediul InternationalEduCenter din Târgu Jiu au vizitat Parcul Național Defileul Jiului - Defileul Jiului National Park și au parcurs traseul tematic " Sfinxul Lainicilor "

- Evenimentul Jubileul -75 de ani de la înființarea Liniei Ferate Bumbești-Livezeni a adus dupa sine un număr neașteptat de mare de vizitatori, doritori de a vizita traseul propus de noi ”Sfinxul Lainicilor”; participanți de toate vârstele împărțiți pe grupuri au fost însoțiți pe

traseu și au avut astfel posibilitatea de a cunoaște flora, fauna dar și istoria locului și activitatea rangerilor. A fost o bună colaborare cu reprezentanții ONG-ului implicat în organizarea evenimentului de omagiere a celor barvi care au construit acest important obiectiv economic și deopotrivă turistic.

- Tinerii comunității locale împreuna cu reprezentanții Asociației Dezvoltare Evoluție Parteneriat din Bumbești Jiu și echipa PNDJ au vizitat traseul „Defileul Jiului și Comorile sale!” și totodată au reâmprospătat marcajele pe unde a fost necesar și au realizat un punct de belevedere spre Pereții Braicului. Tinerii au fost încântați de activitate , colaborarea cu noi și poveștile din timpul petrecut împreună este formator de amintiri pentru ei, care vor fi transmise din generație în generație, astfel încît sperăm astfel să formăm adulți responsabili.

Promovarea turismului de către administrație se face prin intermediul flyerelor de promovare, prin intermediul site-ului web propriu www.defileuljiului.ro și prin intermediul rețelelor de socializare. Materialele de promovare au fost distribuite turiştilor cu ocazia scurtelor vizite de pelerinaj la Mănăstirea Lainici și Mănăstirea Vișina, dar și elevilor care ne-au vizitat la Centrul de Vizitare sau care au participat la diverse acțiuni în teren. Menținem strânsă legătură și cu Centrul de cercetare, documentare și promovare”Constantin Brâncuși” unde au fost oferite pliante și flyere, dar si un film de promovare; locația acestui centru se află în Tg Jiu în parcul municipal unde se află operele marelui sculptor Constantin Brâncuși; reprezentanții centrului au inclus Parcului Național Defileul Jiului în aplicația City app Tg Jiu ca punct de atracție ecoturistică pe raza județului Gorj. Colaborarea cu Centrul de cercetare, documentare și promovare”Constantin Brâncuși” ne-a permis în acest an să fim prezenți la

Târgul de Turism de la Romexpo București prin standul lor și filmul cu Parcul Național să ruleze în fiecare zi a expoziției.

Administrația promovează ariile naturale protejate administrate, în mediul online, pe rețelele de socializare, prin postări periodice ale diverselor imagini și filmulețe realizate în cadrul activităților specifice. Imaginile și prezentările au fost preluate și de RNP ROMSILVA și/sau mass-media.

Astfel, au fost realizate un număr de 31 articole de presă și interviuri Tv, atît de către mass media locală cît și națională.

Am constatat și în cursul anului 2023 că administrația ariei naturale protejate nu este eligibilă individual pentru accesarea surselor de finanțare private astfel că, cele menționate în anii anteriori despre dezvoltarea infrastructurii turistice, nu s-au concretizat.

Referitor la acest capitol, prezentăm în tabelul 8 situația unităților ce oferă servicii și facilități de turism, pe raza Parcului Național Defileul Jiului.

Tabelul 8. Situația unităților private de servicii și facilități de turism pe raza ariei protejate

Nr. crt.	Denumire	Adresa	Posibilităţi de cazare, număr de		Rang	Categoria locației
			camere	persoane		
1	SC Zeița SRL	Str. Vișina, Loc. Bumbești-Jiu, Gorj	20	40	2 stele	Motel, Restaurant

Precizăm că acestă locație de cazare nu oferă alte facilități complementare pentru petrecerea timpului liber, fiind mai degrabă spații de cazare pentru cei aflați în tranzit. Am dezvoltat relații de colaborare cu acestă unitate, încercînd să sprijinim dezvoltarea serviciilor oferite, prin susținerea de prezentări pentru turiști cu informații atractive despre aria naturală protejată administrată, despre modalitățile de petrecere a timpului liber, activități ce se pot desfășura, etc. Nu am avut un feedback pozitiv, până în prezent. Locația a fost „aprovizionată” periodic cu materiale de promovare - pliante.

2.3. Managementul vizitatorilor

Pe suprafața ariei protejate există o singură zonă de campare, zonă amenajată de administrația ariei naturale protejate împreună cu Primăria Bumbești Jiu și Mânăstirea Lainici. Locația a fost întreținută corespunzător prin activități de igienizare, amenajare specifică, etc. Există serviciu organizat de colectare a deșeurilor, prin operator speciailzat.

Urmare a monitorizării realizate de către administrație se constată că, în principal, vizitatorii se pot clasifica în două categorii și anume : vizitatori pentru recreere la sfârșit de săptămână, preponderent în

zona de picnic şi vizitatori ce preferă obiectivele religioase din zonă, aflați fie în tranzit fie ocazional, cu ocazia sărbătorile religioase. Astfel, în cursul anului 2023, în urma centralizării monitorizărilor efectuate de personalul administrației, s-a constatat prezența a peste 2500 pelerini, cu ocazia, în principal, a unor sărbători religioase.

Turismul de drumeție ca și alte forme de turism (educațional, științific, ecologic) este slab dezvoltat, deși există informații specifice pe web-ul administrației despre tarife, trasee și oportunități în domeniul turismului în aria protejată administrată.

În cursul anului 2023, au fost efectuate 47 activități de monitorizare a fluxului turistic din PNDJ, fără a obține rezultate notabile. Au fost aplicate in continuare turiștilor chestionare cu întrebări specifice scopului urmărit, cu referire la nivelul de informare al vizitatorilor despre existența PNDJ, despre scopul acestei arii protejate, despre modul în care aria este promovată, despre posibilele activități pe care doresc să le întreprindă în PNDJ, etc. Constatăm că vizitatorii, în mare parte, conștientizează particularitățile unei arii naturale protejate în general, sunt deschiși informării, înțeleg că unele activități turistice nu sunt compatibile cu statutul de arie naturală protejată (ex. Offroad).

Totodată, se menține necesitatea creării de infrastrucutură de vizitare specifică : mobilier, amenajare toalete la locul de campare; amenajări puncte de belvedere; amenajare pontoane și acces la apă pentru practicanții de rafting, etc. Astfel de activități au fost cuprinse în Planul de management al PNDJ, aflat în faza de avizare / aprobare.

P3 Conştientizare, conservare tradiţii şi comunităţi locale

3.1. Tradiţii şi comunităţi

Administrația parcului a dezvoltat parteneriate cu pensiuni în anii anteriori, inclusiv din vecinătatea parcului în speranța creșterii interesului turiștilor pentru zona de acțiune. Astfel, am dorit să oferim potențialilor turiști informații complete despre zonă, sub aspect turistic, cultural, educativ. Primează în continuare doar pelerinajul religios iar din perspectiva tradițiilor, sărbătorile religioase ocupă locul cel mai important. Cu ocazia diverselor sărbători importante din calendarul creștin ortodox, locașurile de cult atrag oameni din toate regiunile. Aceștia au o ședere redusă în zonă ca perioadă, de regulă 1 zi sau cîteva ore, în tranzit. Aceste locașuri de cult sunt atracția principală a vizitatorilor, care nu pot fi denumiți turiști și care participă foarte slab la dezvoltarea comunității (cazare, achiziție de produse alimentare sau artizanale locale, interes pentru programe turistice, etc).

În cadrul diverselor întâlniri ocazionale cu membrii ai comunității, au fost discutate și posibilități de acțiune locală pentru dezvoltarea turismului compatibil cu scopul de protecție al ariilor protejate administrate, însă acțiuni concrete nu s-au materializat. Constatăm că zona Plaiului Bumbești, din raza UAT Bumbești Jiu, jud. Gorj este în continuare depopulată, activitățile tradiționale fiind sporadice.

Am identificat o solicitare crescândă de refacere a clădirilor vechi („conace") din zona Plaiului, cu păstrarea amprentei la sol. Precizăm că refacerea solicitată nu se fundamentează cu un proiect / memoriu tehnic, astfel că e foarte greu de relaționat cu proprietarii pentru păstrarea unei arhitecturi

locale, ceea ce implică costuri mai mari. Elaborarea unor modele de proiecte tehnice pentru păstrarea arhitecturii locale a fost un subiect discutat cu reprezentanții autorității locale au UAT Bumbești Jiu / Gorj și în acest an, însă lipsa fondurilor materiale nu a permis finalizarea dorită. Au fost inițiate demersuri de colaborare pentru materializarea unor modele proiecte tehnice pentru păstrarea arhitecturii locale prin contactarea unor unități de învățământ / arhitectură din Tg Jiu, însă nu s-a materializat.

Am efectuat întîlniri periodice cu membrii comunității locale / factori interesați, în cadrul sesiunilor de Consiliu Consultativ de Administrare) unde s-au purtat discuții pe teme de interes pentru administrație și comunitate, dintre care amintim :

a. Prezentarea activităților APNDJ aferente anului 2023, în special cele din domeniul științele vieții, pază, tehnologia informației, educație ecologică;

b. Prezentarea de informații despre populațiile de carnivore din PNDJ și impactul acestora asupra comunităților umane;

c. Analiza factorilor care conduc la starea necorespunzătoare a peisajelor de-a lungul rîului Jiu și a infrastructurii rutiere și feroviare din PNDJ - soluții.

Ca dovadă a interesului pentru promovarea arhitecturii tradiționale am realizat o expoziție de fotografie- Expoziția foto în Parcul Central Tg Jiu - ”Patrimoniul natural si cultural din Parcul National Defileul Jiului”- in parteneriat cu Centrul de cercetare, documentare și promovare ”Constantin Brâncuși ” Tg Jiu. Vizitatorii au fost impresionați de fotografiile din cadrul expoziției, mulți dintre cetățeni realizând că, deși familiarizați cu conținutul acestora, tradiția reprezintă încă o valoare astfel aceasta trebuie menținută. Scopul urmărit a fost acela de a conștientiza membrii comunității asupra promovării arhitecturii tradiționale, astfel încît să înțeleagă necesitatea menținerii / păstrării acesteia ca legătură cu rădăcinile stămoșești. Astfel, se naște sentimentul de apartenență cînd vizitează parcul național și pot contribui prin viu grai, în interacțiunea cu membrii comunității care doresc să revitalizeze „conacele”, în sensul menținerii acestei arhitecturi tradiționale atunci cînd solicită refacerea construcțiilor amplasate în aria naturală protejată.

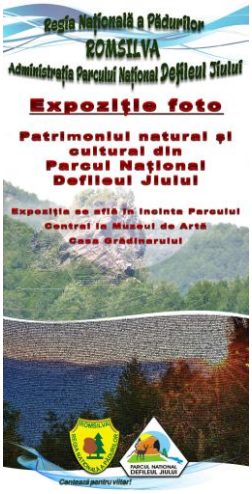

Păstrarea tradițiilor comunității locale este unul dintre obiectivele administrației așadar în fiecare an marcăm evenimentele importante pentru comunitea locala cu diverse activități.

Anul acesta, atenția comunității locale a fost îndreptată spre evenimentul ”Jubileul -75 de ani Linia Ferata Bumbesti Livezeni” care s-a desfășurat pe o durată de trei zile și a adus dupa sine un numar neasteptat de mare de vizitatori. Toată comunitatea locală a participat la acest eveniment care a fost marcat în fiecare gară de pe această rută. Trenul Expres a întors ceasul provocând tânara generație la a crea o imagine veridică a acelor timpuri în zilele noastre. Am fost încântați să participăm la acest eveniment în calitatea de parteneri punând la dispoziție doritorilor montaniarzi o echipă de rangeri care să îi însoțească și să le prezinte traseul ”Sfinxul Lainicilor”. Astfel am constatat că un tren pe ruta Tg jiu – Petroșani și retur cu un interval de min 5 ore ar putea fi o oportunitate pentru noi de a atrge turiști în zonă. În viitor se vor face demersuri catre CFR pentru a pune în aplicare această rută. Mai ales în lunile de primăvară, putem oferi o alternativă elevilor în Programul Săptămâna Verde și Școala altfel. Un astfel de program poate fi inițiat chiar și cu sprijin guvernamental.

„Festivalul toamnei!" organizat în cadrul programului Strategiei Naționale de Acțiune Comunitară este un alt eveniment inedit organizat în raza UAT Bumbești Jiu / Gorj, în parteneriat cu ONG-uri locale. Ne bucurăm că am făcut parte din acest eveniment super reușit, organizat la Liceul "Mihai Viteazul" Bumbești-Jiu, care a avut ca scop implicarea tinerilor în activități ce susțin cauze sociale prin păstrarea tradițiilor culinare ale zonei.

Sărbătorile de Crăciun au fost cele care au adus ceva nou în comunitatea locală. La inițiativa ONG-urilor locale și cu sprijinul autorităților locale într-un parteneriat comun am reușit să atragem tânara generație într-un eveniment de neuitat ”Un altfel de Crăciun”. Tinerii Liceului”Mihai Viteazul” din Bumbești Jiu / Gorj alături de membrii ONG-urilor au confecționat împreună cu noi la Centrul de Vizitare diverse decorațiuni de Crăciun din materiale reciclate, fiecare a adus diverse obiecte care au fost ansamblate în decorațiuni deosebite iar apoi expuse cu vânzare în centrul orașului Bumbești Jiu care a devenit astfel o scenă pentru elevii claselor mici care au cântat colinde, iar trecători au asistat încântați două zile la spectacolul tinerilor.

Este o premieră pentru orașul Bumbești Jiu să intre în spiritul sărbătorilor din inițiativa tinerilor, autoritățile locare au fost impresionate de activitate , astfel anul următor aceste evenimente vor continua să marcheze nu doar sărbătorile de iarnă ci și venirea primăverii.

3.2. Conştientizare şi comunicare

În cursul anului 2023, în cadrul protocoalelor de colaborare RNP-Romsilva Administrația Parcului Național Defileul Jiului a desfășurat 44 acțiuni de conștientizare, în unitățile de învățământ partenere și în cadrul întâlnirilor la care a participat cu ocazia diverselor evenimente.

Permanent rangerii au informat membrii comunității locale privind managementul ariei naturale protejate și reglementarea activităților desfășurate pe suprafața acesteia, cu ocazia desfășurării diverselor activități recurente.

Acțiunile au avut ca obiectiv creșterea gradului de conștientizare și informare privind necesitatea conservării elementelor de biodiversitate, peisaje și culturale din arie naturală protejată, reguli ce trebuie respectate în această arie naturală protejată.

Acțiunile de conștientizare s-au desfășurat atât la unitățile de învățământ cât și în teren în baza parteneriatelor educaționale sau a protocoalelor de colaborare.

Anul 2023 a debutat cu acțiuni de conștientizare în cadrul proiectului județean „Natura e cu noi, noi facem parte din ea!” - care a avut ca obiectiv principal atragerea elevilor în activitățile de protejare a mediului înconjurător sub moto-ul : „Învățându-i pe copii să apere natura, îi învățăm să apere viața.” Activitățile s-au desfășurat cursiv cu implicarea cadrelor didactice, ceea ce ne-a demonstrat eficiența colaborării interinstituționale.Elevii au fost receptivi și implicați în prezentările administrației parcului privind conștientizare elementelor de interes conservativ din Parcul Național Defileul Jiului, obținând astfel adevărate dezbateri care ne sunt utile pt a vedea viziunea copiilor despre ariile naturale protejate . Au fost implicate în acest proiect 8 școli din județul Gorj

Acțiunile privind importanţa ariei naturale protejate respectiv a PNDJ și păstrarea tradițiilor s-au desfășurat la Centrul de Vizitare al Parcului Național Defileul Jiului din Bumbești Jiu cu grupuri mici de vizitatori din școlile care au parteneriate dar și cu implicarea Casei de cultură a orașului Bumbești Jiu care începând din acest an dorește o implicare activă în acțiunile dedicate tinerei generații. În cadrul acestor vizite se fac ateliere de pictură sau desen în funcție de evenimentul care dorim să îl marcăm, astfel anual sunt diversificate aceste ateliere .

Este foarte important să simțim că unitățile de învățământ din împrejurimi se pot baza pe APNDJ când vine vorba de a aduce un plus valoare proiectelor în care sunt implicate. Acest an ne-a confirmat acest aspect prin solicitările de vizite în teren.

Acțiunile practice au pus în valoare abilitățile noastre de a ne adapta la nevoile vizitatorilor. Au fost acțiuni care au necesitat comunicarea în limba engleză și franceză desfășurate atât la Centrul de vizitare cât și la locul de campare : Colegiul National Tudor Vladimirescu a organizat conferinta internationala ~Geoparcurile ca puncte educaționale ~ activitate in cadrul proiectului ERASMUS PLUS, cu această ocazie elevii participanți din tări precum Grecia, Turcia, Spania, Portugalia și Croația ne-au trecut pragul la Centrul de vizitare pentru a cunoaşte istoria locurilor, importanța protecției și conservării diverselor eșantioane reprezentative pentru biodiversitatea geografică a României.

Centrul international pt educație în cadrul programului Erasmus Planet Alfa prin elevii participanți, au ieșit în teren împreuna cu personalul APNDJ pe traseul ”Sfinxul Lainicilor”, bucurîndu-se la propriu de un peisaj minunat și de clipe minunate cu colegii, uitînd pentru cîteva ore de gadgeturile de zi cu zi.

O altă activitate tot pentru un proiect Erasmus+ al Colegiului Național „Ecaterina Teodoroiu” Tg Jiu a avut loc la Centrul de vizitare și în teren; elevii din 6 țări (45persoane) au fost încântați să viziteze traseul ”Sfinxul Lainicilor” și să acumuleze noi cunoștințe despre conservarea elementelor naturale din țara noastră .

Programul „Săptămâna verde!” a fost o provocare și în acest an; evenimentele seismice de la mijlocul lui februarie, din zona noastră au schimbat planurile într-un timp foarte scurt; am reușit să ne adaptăm și să ne repliem pentru a nu rata activitățile propuse. Numeroase școli au apelat la noi în această perioadă, nu doar cele care erau deja programate. Am conștientizat că prezentările on-line să fie cât mai atractive și să păstrăm legătura de calm și siguranță pentru a crea confortul necesar tuturor.

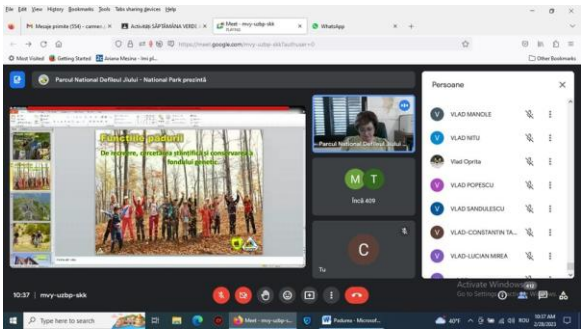

În cadrul proiectului „Joia Veselă !”, implementat cu Asociatia DEP, în care am avut calitatea de parteneri, s-au efectuat acțiuni de conștientizare la Centrul de vizitare pe parcursul a 8 săptămâni. Proiectul a pus accent pe conștientizarea copiilor din comunitatea locală și a fost adresat vârstei 7-12 ani. Am urmărit în aceste întâlniri să le prezentăm celor mici activitatea noastră și importanța ei pentru

comunitatea locală. Activitățile au cuprins și ateliere de creație (pictură-lucru manual) care au pus în valoare cunoștințele acumulate de cei mici, fiecare întâlnire a a avut la baza o lectură cu subiect de mediul înconjurător pentru a ne fii mai facilă incursiunea lor Parcul Național Defileul Jiului.

Perioada de vară vine mereu cu o problemă iminentă pentru natură și anume incendiile . Pentru a preveni aceste aspecte nefavorabile unui mediu protejat, numărul acțiunilor de conștientizare privind prevenirea incendiilor a fost dince în ce mai mare și se face prin interacțiunea de la Centrul de vizitare cu comunitatea locală și în teren cu grupuri restânse.

După cum vă informam, am constatat un interes crescut pentru aria naturală protejată din partea școlilor, tot mai multe școli solicită participarea noastră la diverse acțiuni de conștientizare privind mediul înconjurător, ateliere de creație dar și ieșiri în teren cu diverse grupe de vârstă. Astfel am constat solicitări pentru ieșiri în teren pe trasee scurte dar care să fie interactive, anul următor vom face un nou traseu tematic care să vină în sprijinul școlilor, dar care să ne aducă mai mulți vizitatori dornici să respire aer curat și să admire peisaje unice.

Acțiuni de conștientizare privind elementele de interes conservativ au mai avut loc la Școala Gimnazială ”Sf Nicolae,, din Tg Jiu, Colegiul ”Ecaterina Teodoroiu” din Tg Jiu, Liceul Teologic Târgu Jiu, Școala Gimnazială Nr.1 Bumbești Jiu, Liceul Nr.2 din Târgu Jiu.

Toate acțiunile de conștientizare au fost făcute publice prin social media atât de noi cât și de școlile unde s-au desfășurat acestea.

Periodic, informații despre activitățile din Parcul Național Defileul Jiului au fost oferite publicului larg prin intermediul unor interviuri și / sau reportaje mass media și/sau pe pagina Facebook (74 postări) / pagina web (9103 vizualizări) a administrației ariei naturale protejate, afișări pe google maps cu noile informații –Cascada Murga, loc campare de 300000 vizualizari.

Se face permanent conștientizare privind importanța păstrării unui mediu curat pentru a avea un viitor curat, astfel în acest an s-au făcut 24 de acțiuni de igienizare /ecologizare ; am participat la „Let s do it Romania!". În cadrul tuturor acțiunilor au participat voluntari, elevi și reprezentanți ai factorilor locali interesați.

În cadrul activităților curente am realizat buletinul informativ care apare semestrial și cuprinde informații despre acțiunile întrprinse în cadrul administrației, pentru a avea o strânsă legătură cu comunitatea locală. Acesta din urmă curpinde cele mai importante evenimente, acțiuni dar și legislație și informări după caz .

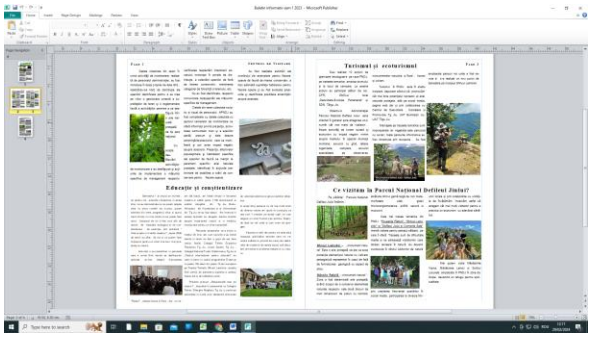

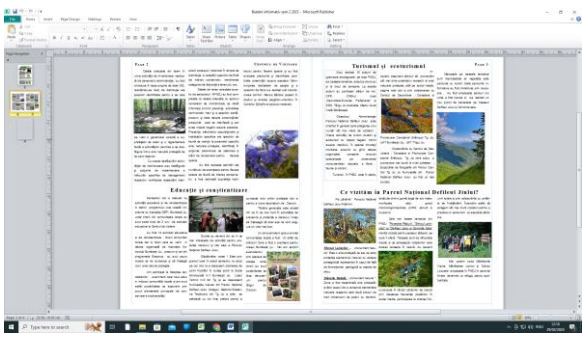

Evenimentele importante au fost marcate cu ațiuni tematice la școlile colaboratoare, elevii fiind încântați să participe și să dobândescă informații noi.

Am fost onorați să participăm la :

a. simpozioanul de Biodiversitate și tehnologie oraganizat de Colegiul "G-ral Gheorghe Magheru " din Târgu Jiu,

b. Conferința „Geoparcurile - puncte educaționale", dezvoltată de Colegiul „Tudor Valdimirescu" în cadrul unui proiect Erasmus+;

c. dezbateri pe tema închiderii exploatărilor resurselor de cărbune și dezvoltarea de afaceri prietenoase cu mediul precum și de inlcuzione socială în cadrul programelor „Just transition”, Programul s-a derulat la nivelul județelor Hunedoara, Gorj și Dolj;

d. etapele de proiect „Fish for Life” ale APM Gorj;

e. punerea în aplicare a proiectului „Activăm viitorii lideri pt protecția naturii!” Colegiul Tehnic „Gheorghe Magheru” și Asociația Propark Brașov;

f. conferința/atelierul **Coridoare ecologice în Valea Jiului** derulat de Consiliul Județean Dolj, custode al ROSCI Coridorul Jiului.

Evenimentul „Noaptea Cercetătorilor” desfășurat la Sala Sporturilor din Bumbești Jiu a fost un adevărat succes, au participat activ peste 200 de copii la jocuri și diverse experimente, am fost încântați să participăm și să ne vină alături și cadre didactice din Tg Jiu pentru a stimula inteligența copiilor.

Astroclub SARM Gorj ne-a vizitat împreună cu elevii participanți la „Tabăra de stele” în cadul căreia am prezentat necesitatea constituirii unei arii naturale protejate, avantajele si beneficiile aduse de aceasta comunități locale. În prezentare au fost incluse fotografii cu cerul instelat, astfel tinerii ne-au „înlocuit” la prezentare pentru a ne elucida misterul stelelor care patroneaza PNDJ în mare parte din an. Ne-a facut o deosebita placere sa fim de ambele parti ale proiectorului si noi invatam in fiecare zi cate ceva de la tineri.

Toate aceste întâlniri ne ajută să învățăm și din experiența altora, să vedem puncte de vedere diferite, să consolidăm relațiile interinstituționale prin conlucrare pentru scopul comun de a ii protectorii naturii.

Toate activitățile cu posibil impact asupra comunității locale sau asupra ariei naturale protejate au fost preluate unele de presa locală iar altele de presa națională . Exemplificăm: deşeurile din aria naturală protejată şi reluarea activităţii pentru finalizarea AHE pe râul Jiu, Obiective turistice din Defileul Jiului, Actiuni de conștientizare a comunității locale privind prevenirea și combaterea incendiilor, având în vedere condițiile climatice, informarea publicului larg despre actiunile intreprinse în vederea prevenirii depozitării necontrolate a deșeurilor:

1. https://www.europafm.ro/atentie-cum-circulati-prin-defileul-jiului-din-cauza-ploilor-incep-sa-cada-bolovani-pe-versanti/
2. https://gorjeanul.ro/proiect-erasmus-la-liceul-cu-program-sportiv-targu-jiu/ 27.02
3. https://gorjeanul.ro/camere-de-supraveghere-pe-defileul-jiului/ 9.03
4. https://observatornews.ro/eveniment/restrictii-de-circulatie-in-defileul-jiului-din-cauza-lucrarilor-la-versanti-ce-trebuie-sa-stie-soferii-515705.html martie 2023
5. https://www.radioinfinit.ro/parcarile-din-defileul-jiului-vor-fi-supravegheate-video/ martie 2023
6. https://adevarul.ro/stiri-locale/targu-jiu/specii-populare-de-pesti-au-disparut-din-raul-jiu-2249987.html martie 2023
7. https://servuspress.ro/pui-de-urs-pe-dn-66-in-defileul-jiului_249857.html
8. https://www.gorjonline.ro/pui-de-urs-pe-drumul-national-din-defileul-jiului/
9. https://www.b1tv.ro/eveniment/un-urs-simpatic-din-defileul-jiului-a-dansat-ca-baloo-din-
10. cartea-junglei-chiar-in-fata-camerei-romsilva-video-1324742.html
11. : https://gorjeanul.ro/din-nou-prin-parcurile-nationale-de-pe-jiul-de-sus/
12. https://cronicavj.ro/wp/extensie-noua-la-traseul-tematic-sfinxul-lainicilor/
13. https://adevarul.ro/stiri-locale/hunedoara/defileul-jiului-drumul-strategic-din-munti-2293518.html
14. https://www.gorjexpress.ro/caderi-de-pietre-in-defileul-jiului/

15. https://www.pandurul.ro/articol/monumentul-dragalina-din-defileul-jiului-igienizat_165419.html
16. https://www.g4media.ro/traficul-a-fost-oprit-in-defileul-jiului-din-cauza-caderilor-de-pietre-de-pe-versanti.html
17. https://www.gds.ro/Local/Gorj/2023-09-20/hidrocentralele-nefinalizate-de-20-de-ani-din-defileul-jiului-in-faza-studiilor-de-impact/
18. https://adevarul.ro/stiri-locale/hunedoara/defileul-jiului-drumul-strategic-din-munti-2293518.html

3.3 Educaţie ecologică

Acțiunile de educație ecologică desfășurate au avut ca scop informarea grupelor țintă privind conceptul de arie naturală protejată și prezentarea elementelor de interes conservativ din Parcul Național Defileul Jiului și deprinderea unui comportament adecvat într-o arie naturală protejată, prietenos cu natura.

S-au desfășurat 36 acțiuni de educație ecologică în instituțiile de învățământ din județul Gorj și Hunedoara: Colegiul Tehnic ”Mihai Viteazul” Bumbești Jiu, Colegiul Tehnic „General Gh. Magheru” și Școala Gimnazială Stănești, Colegiul Național „Tudor Vladimirescu” Târgu Jiu, Liceul Teologic din Tg Jiu, Școala Gimnazială nr.1 Bumbești Jiu, Școala Gimnazială „Sf. Varvara” Aninoasa / HD, Școala Generala „SF NICOLAE” din Târgu Jiu, Școala ”Constantin Săvoiu” Târgu Jiu, Școala Gimnazială ”Alexandru Ștefulescu” din Tg Jiu, Școala Gimnazială ”Constantin Brâncuși” Targu Jiu, Universitatea din Petroșani, Liceul Motru, Universității Babeș - Bólyai Cluj Napoca cât și în cadrul ieșirilor cu Cercetașii Unității General Ioan Dragalina din cadrul ACT-RO.

Temele abordate au fost „Pădurea - fabrica de oxigen”, „Rolul apei in natrura - riul Jiu, susținător de viață”. Au fost implicați peste 2600 de elevi și cadre didactice.

P4 Management şi Administrare

4.1. Echipament şi infrastructură de funcţionare :

Situația se prezintă după cum urmează :

a. 1 birou în cadrul Direcției Silvice Gorj, Str. Col. Dumitru Petrescu, nr. 3, județul Gorj;
b. 1 canton silvic pentru activități de teren, primire cercetători, din Str. Meri, Bumbești-Jiu, județul Gorj;
c. Echipamente de birou și alte facilități: 6 calculatoare, 6 laptop, 4 imprimante, 1 scanner performant, 4 telefoane fixe, 3 aparate foto, 3 x GPS, 1 videoproiector, 1 cameră video, mobilier pentru personalul de birou al structurii de administrare (scaune, birouri, mese de lucru, fișete), acces la internet, camere monitorizare.

d. Un autovehicul SUV 4x4 marca Lada, un autovehicul SUV 4x4 marca Subaru-Forester, 2 ATV-uri marca Suzuki, un autovehicul SUV 4x4 marca Dacia Duster
e. Echipament de teren și protecție specific pentru personalul administrației : conform prevederilor legale în vigoare.
f. Cărți, echipament de analiză a speciilor și de măsură, determinatoare, etc.
g. 1 Centru de vizitare dotat și echipat în orașul Bumbești Jiu, strada Zorilor nr.6.

Finanțarea activităților de către RNP ROMSILVA în cadrul contractului de administrare a fost la parametri normali, cu implicare și asupra necesităților logistice de adminstrare (dotarea cu tehnică de calcul, echipament de observații, etc.). În prima parte a anului au fost dificultăți privind cheltuielile din cauza restricțiilor prevederilor OUG 26/2013, pînă la aprobarea BVC pt anul 2023.

4.2. Personal conducere, coordonare, administrare

Structura de personal este compusă din 12 posturi.
Aceasta se prezintă astfel :
Personal conducere : - 1 persoană, director,
Coordonare: - 5 persoane: șef pază, specialist științele vieții, contabil șef, specialist în domeniul informației tehnologice și specialist în domeniul educației ecolgice
Teren: - 5 persoane, rangeri;
Consilier juridic – 1 persoană

La finele anului 2023, nu există un posturi vacante în organigrama administrației.

Personalul Administrației este bine pregătit și își desfășoară cu responsabilitate sarcinile de serviciu. Și în anul de raportare a existat o permanentă necesitate de îmbunătățire a cunoștințelor tehnice și / sau mai ales juridice, de multe ori actele normative aplicate creînd posibilități de interpretare și astfel, conducînd la o fundamentare dificilă a activităților propri în cadrul avizelor / acordurilor emise. Menționăm că administrația nu are plan de management aprobat.

Organizarea sesiunilor de Consiliu Științific și a celui Consultativ de Administrare (CCA) a fost dificilă, din cauza dificultăților de a obține cvorum. Este necesar a fi modificate regulamentele de funcționare ale acestor organisme în vederea introducerii unor prevederi mai flexibile, cum ar fi : micșorarea pragurilor de cvorum, desfășurarea sesiunilor și în mediu online, etc. De asemenea, constatăm un interes scăzut din partea unor instituții pentru CCA, sprijinul oferit fiind nesemnificativ sau evaziv, astfel că scopul urmărit prin subiectul dezbătut nu poate fi atins de cele mai multe ori.

4.3. Documente strategice şi de planificare (stadiul de realizare a regulamentului, planului de management, a unor proiecte cu finanţare europeană / alte surse de finanţare care vizează aria naturală protejată)

Planul de management (PM) al Parcului Național Defileul Jiului (PNDJ) a fost finalizat în cursul anului 2022.

În cursul anului de raportare, documentul a fost înaintat căter forul ierarhic superior - Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate (ANANP) București. Pe parcursul anului a fost purtată corespondență, cu privire la unele neconformități / neclarități în conținutul documentației, chestiuni care au fost remediate.

La finele anului 2023 nu am depășit etapa avizării de către ANANP, deși, cum spuneam, a fost purtată o corepondență periodică (scrisă și verbală).

În cursul anului de raportare, APNDJ a derulat proiecte cu finanțare privată și anume :

a.„ Activăm viitorii lideri pentru protecția naturii”, proiect coordonat și inițiat de ONG-ul „Propark” din Brașov, în parteneriat cu Colegiul „Gheorghe Magheru” din Tg Jiu. Au fost derulate etape concrete care au constat în vizite pe teren pentru documentare și realizare studiu privind oportunitatea refacerii conacelor pentru promovarea capitalului cultural și natural și păstrarea tradițiilor arhitecturale precum și dezvoltarea ecoturismului în zona PNDJ. Conform programului, unii elevi au participat la tabere specifice proiectului iar spre finalu anului, au prezentat activitățile realizate în anul 2023, inclusiv realizarea unui site web dedicat precum și a „colțului de natură” din incinta liceului, o lucrare foarte inspirată și dedicată. Personalul APNDJ s-a implicat activ atît în vizitele pe teren cît și în cadrul școlii, prin susținerea activitîților, prezentări, elaborare materiale, etc. Conform coordonatorului, pentru proiect a fost alocată suma de peste 50.000 lei.

b. „Cercetarea științifică de excelență aferentă domeniilor prioritare cu valorificare prin transfer tehnologic”, avînd ca lider Universitatea din Oradea, Facultatea de Biologie și Științe informatice. S-au derulat activități de cercetare în teren, analize chimice în laborator de specialitate și publicare articole științifice. Bugetul propus este de circa 30.000 lei.

c. „Pe firul apei”, derulat în parteneriat cu ONG-ul UrbanLab din Petroșani, în cadrul căruia am fost parteneri și am asistat beneficiarul în realizarea unor activități specifice de cunoaștere a biodiversității în zona cursurilor de apă, de igienizări, de prezentare a rezultatului proiectului.

d. „Jiul - mediu de viață și relaxare” - proiect derulat în cadrul programului „Cu apele curate” prin finanțare Lidl prin intermediul ONG-ului ARC Cluj. Proiectul a fost depus în parteneriat cu un ONG local din Tîrgu Jiu, a fost declarat admis pentru finanțare dar ulterior, inexplicabil, ONG-ul care avea calitatea de lider s-a retras, abandonînd proiectul. Acesta avea o finanțare de 50.000 lei și a fost gîndit aplicat, astfel încît să conducă la inițierea eforturilor pentru reducerea fenomenului depozitărilor necontrolate a deșeurilor de pe malurile Jiului precum și la formarea unor comportamente ecioprotective. Subliniem încă o dată dezavantajul enorm cauzat de forma de organizare a administrației (societate comercială, cu profit) care interzice accesul acestei entități căter finanțări private, în cadrul unor programe naționale.

Tot în cursul anului 2023, prin programul de voluntariat, am avut plăcerea să particpăm în cadrul programului Erasmus +, inițiat de asociația „L’association de la Maison Familiale Rurale : Les FINS”

din Doubs / Franța, în cadrul căreia trei elevi din cadrul unui liceu cu specialitate protecția mediului au participat activ atît pe teren cît și în cadrul școlilor partenere la activități concrete : monitorizare pe transecte ; utilizarea metodei de monitorizare cu camere video și interpretarea rezultatelor ; schimd de experiență cu elevi ai școlilor partenere ale APNDJ precum și participarea pentru marcarea unor evenimente din calendarul comunității. Este un bun prilej de a schimba opinii cu privire la bogăția naturală a fiecărei țări din care provin participanții, precum și a mentalităților și nivelului de cunoștere și aplicare a diferitelor măsuri de conservare pentru specii și habitate la nivel european. Acțiunea va continua an de an.

4.4. Instruire personal

În cursul anului 2023 în cadrul Programului de formare profesională din cadrul RNP - Romsilva pentru anul 2023, a participat la schimburi de experiență derulate de instituții / organizații din domeniul conservării și protecției mediului, dintre care amintim :

1. instruiri tematice privind biodiversitatea și renaturarea cursurilor de apă în cadrul activităților proiectului „Fish for Life" derulat de APM Gorj.
2. instruiri tematice privind modalități concrete de administrare a unei arii naturale protejate, în speță siteul Natura 2000 Coridorul Jiului, administrat de o structură constituită în cadrul Consiliului Județean Dolj.
3. participare activă în cadrul programului european „Tranziție Justă" - derulat de ONG-uri din zona Văii Jiului - Petroșani în partenriat cu Consiliile județene Hunedoara, Gorj și Dolj. Am participat la conferințe tematice, al creionarea unor proiecte pentru care se dorește finanțare în cadrul acestor tipuri de programe, la abordarea unor teme privind înlocuirea activităților de extracție a cărbunelui cu activități specifice zonei de derulare a activității, la prezentarea unor oportunități de dezvoltare de mici afaceri într-o arie naturală protejată.

Intern, s-au efectuat instruiri interne respectiv sesiuni de lucru/consultare pe diverse teme.

4.5. Bugetul asigurat pentru administrarea ariei naturale protejate, pentru anul în care se face raportarea (valoarea cheltuielilor efectuate în folosul ariei, valoarea tarifelor încansate)

Tabelul nr. 9

Denumire Activitate	Fonduri RNP	Alte Fonduri	Total
1. Managementul biodiversităţii			
1.1. Cartare şi inventariere	40590	0,00	40590
1.2. Monitorizare stare de conservare	40490	0,00	40490

1.3. Pază, implementare reglementări şi măsuri specifice de protecţie	414500	0,00	414500
1.4. Managementul datelor	232120	0,00	232120
1.5. Reintroducere specii dispărute	0.00	0,00	0.00
1.6. Reconstrucţie ecologică	0	0,00	0
Subtotal 1. Managementul biodiversităţii	727700	0,00	727700
2. Managementul vizitatorilor			
2.1. Infrastructura de vizitare	16580	0,00	16580
2.2. Servicii de turism, informare, marketing şi promovare	28040	0,00	28040
2.3. Managementul vizitatorilor	5000	0,00	5000
Subtotal 2. Managementul vizitatorilor	49620	0,00	49620
3. Conştientizare publică, moştenire culturală, dezv. locală			
3.1. Tradiţii şi comunităţi	16000	0,00	16000
3.2. Conştientizare publică şi comunicare	52000	0,00	52000
3.3. Educaţie ecologică	33160	0,00	33160
Subtotal 3. Conştientizare publică, moştenire culturală, dezv. locală	101160	0,00	101160
4. Management şi administrare			
4.1. Echipament şi infrastructură de funcţionare	50000	0,00	50000
4.2. Personal conducere, coordonare, administrare	712940	0,00	712940
4.3. Documente strategice şi de planificare	16580	0,00	16580
4.4. Instruire personal	0	0,00	0
Subtotal 4. Management şi administrare	779520	0,00	779520
Total cheltuieli	**1658000**	**0,00**	**1658000**

Veniturile proprii obținute în anul 2023 se structurează astfel:

Total venituri (lei) din care:	**9352**
- avizare (analiză solicitări și emitere avize/acorduri/aprobări și altele asemenea)	1426
- vizitare (arie protejată, obiectiv turistic, peșteri și altele asemenea)	256
- tarife de campare	50

- donaţii	7620

4.6. Bugetul alocat pentru anul următor (sursele de finanțare, valoare, activități propuse)
Bugetul pentru anul 2024 propus spre aprobare către RNP –ROMSILVA este de 1854000 lei structurat astfel :

Tabelul nr. 10

Denumire Activitate	Fonduri RNP	Alte Fonduri	Total
1. Managementul biodiversităţii			
1.1. Cartare şi inventariere	45400	0,00	45400
1.2. Monitorizare stare de conservare	45000	0,00	45000
1.3. Pază, implementare reglementări şi măsuri specifice de protecţie	463500	0,00	463500
1.4. Managementul datelor	259560	0,00	259560
1.5. Reintroducere specii dispărute	0.00	0,00	0.00
1.6. Reconstrucţie ecologică	0	0,00	0
Subtotal 1. Managementul biodiversităţii	813460	0,00	813460
2. Managementul vizitatorilor			
2.1. Infrastructura de vizitare	18540	0,00	18540
2.2. Servicii de turism, informare, marketing şi promovare	31300	0,00	31300
2.3. Managementul vizitatorilor	5500	0,00	5500
Subtotal 2. Managementul vizitatorilor	55340	0,00	55340
3. Conştientizare publică, moştenire culturală, dezv. locală			
3.1. Tradiţii şi comunităţi	18000	0,00	18000
3.2. Conştientizare publică şi comunicare	58100	0,00	58100
3.3. Educaţie ecologică	37000	0,00	37000
Subtotal 3. Conştientizare publică, moştenire culturală, dezv. locală	113100	0,00	113100
4. Management şi administrare			
4.1. Echipament şi infrastructură de funcţionare	56000	0,00	56000
4.2. Personal conducere, coordonare, administrare	798000	0,00	798000

4.3. Documente strategice şi de planificare	18100	0,00	18100
4.4. Instruire personal	0	0,00	0
Subtotal 4. Management şi administrare	872540	0,00	872540
Total cheltuieli	1854000	0,00	1854000

Bugetul planificat pentru anul 2024, întocmit în conformitate cu dispozițiile ierarhice primite și cu prevederile legale de realizare, este structurat astfel încît să asigure susținerea tuturor activităților planificate prin planul de lucru. Acest plan de lucru cuprinde activități și subactivități menite să asigure realizarea obiectivului general de protecție și conservare a patrimoniului natural al ariei protejate.

Bugetul este realizat luînd în considerare realizarea unui minim de activități (de regulă cele curente) propuse prin Planul anual de lucru, așa cum rezultă din transpunerea din cadrul Planului de management elaborat. În funcție de sursele de finanțare externe disponibile în cursul anului 2024, se va decide cu privire la scrierea de noi proiecte pentru urmărirea îndeplinirii unor obiective de management impuse prin planul de management, în funcție de eligibilitatea administrației ca beneficiar.

Veniturile proprii la care se adaugă veniturile din avize sau autorizații, propuse a se realiza pentru anul 2024 sunt de 10,0 mii lei, însă constatăm că prin modificarea unor prevederi din OUG 57 / 2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, o serie de venituri nu mai pot fi realizate, deoarece este interzisă impunerea unor tarife pentru alte activități decît cele expres specificate în OM 3836 din 08/11/2012 privind aprobarea Metodologiei de avizare a tarifelor instituite de către administratorii/custozii ariilor naturale protejate pentru vizitarea ariilor naturale protejate, pentru analizarea documentaţiilor şi eliberarea de avize conform legii, pentru fotografiatul şi filmatul în scop comercial.

În cursul anului de raportare, administrația parcului a actualizat gama de tarife practicate întrucît am diversificat sfera serviciilor oferite.

DIRECTOR
Marin ȘERBAN